

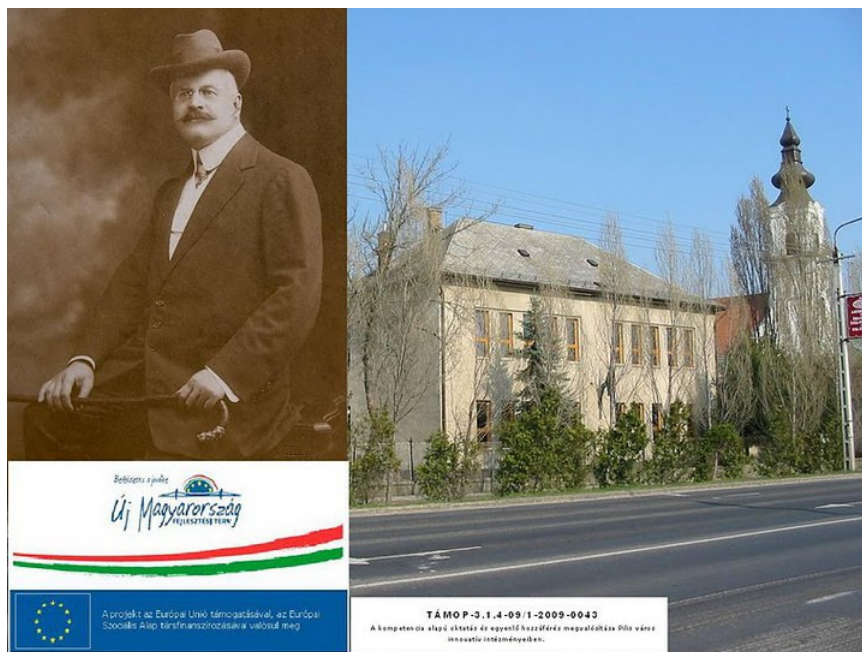
Gubányi Károly Általános Iskola

✉ 2721 Pilis, Kossuth Lajos út 30.

☎: 06/29/498-123, Fax: 06/29/499-066

E-mail: titkarsag@gubanyi.hu

OM azonosító: 201192

2015

Módosításokkal egységes szerkezetben
(Hatályos: 2015 szeptember 1-től)

Tartalom

1. Az iskola nevelési programja	3
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai....	3
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	10
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	12
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	15
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	18
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	19
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	29
1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	30
1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....	33
1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	39
1.11 A felvételi eljárás különös szabályai.....	39
1.12 Egésznapos iskola.....	40
2. Az intézmény helyi tanterve.....	42
2.1 A választott kerettanterv megnevezése.....	42
2.2 Az iskola óraterve.....	42
2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	47
2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	48
2.5 Mindennapos testnevelés.....	49
2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	50
2.7 Kulcskompetenciák fejlesztésével kapcsolatos feladatok, projektoktatás.....	52
2.8 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	67
2.9 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	70
2.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása.....	71
2.11 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	72
2.12 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	72
2.13 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	79
2.14 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	83
2.15. Fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok.....	86
2.16. Közlekedésre nevelés.....	88
2.17. Társadalmi bűnmegelőzés és áldozattá válás megelőzési programja.....	90
2.18. Az erőszakmentes konfliktus kezelés programja.....	92
2.19. Könyvtár pedagógiai program.....	96
Záró rendelkezések.....	99
Legitimációs záradék.....	100

1. Az iskola nevelési programja

Pedagógiai hitvallásunk: tanulóink sokoldalú, korszerű, életkoruknak megfelelő mennyiségű és mélységű szaktárgyi ismeretanyagot és tudást nyújtó gyermekközpontú nevelésben részesülve képesek legyenek megújulásra, önnevelésre, pozitív jövőkép megfogalmazására. Ezt komplex személyiségfejlesztéssel kívánjuk elérni, amely az intellektuális fejlesztés mellett az erőteljesebb nevelési funkciók vállalását is jelenti az alábbi nevelési program segítségével.

A Gubányi Károly Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. Pedagógiai alapelveink

Kiemelt területek:

- **Kompetencia alapú oktatás bevezetése, elterjesztése**
- **Különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók integrált oktatása**
- **Esélyegyenlőség érvényesítése**
- **Szeregációmentes együttnevelési környezet kialakítása**

Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- A tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk
- A gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe
- A tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük
- Diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük
- Minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban
- Az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
 - Tanuló és tanuló
 - Tanuló és nevelő
 - Szülő és nevelő
 - Nevelő és nevelő között

Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat.

Ennek érdekében:

A tervszerű nevelő és oktató munkával a tanuló alapkészségeit kívánjuk fejleszteni, ezzel együtt korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújtani

Iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közvetít, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben

Az iskola oktató-nevelő tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit, igényük legyen a kultúra befogadására

Szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen

Törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre

Segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót, megelőzni, felismerni a rosszat
Törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására

Megismertetjük tanulóinkat nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet

Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magába az alábbi tulajdonságokat:

- humánus
- erkölcsös
- fegyelmezett
- művelt
- kötelességtudó
- érdeklődő, nyitott
- kreatív, alkotó
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát
- képes a problémák érzékelésére és megoldására
- gyakorlatias
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban)
- van elképzelése a jövőjét illetően
- becsüli a tudást
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit
- képes tudását továbbfejleszteni, és önállóan ismereteket szerezni
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik.

1.1.2. Célok, feladatok:

Általános célkitűzések:

- A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerinti – egyénre szabott fejlesztése
- A kompetencia alapú oktatás segítse a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, illetve megvalósulását.
- Újszerű tanulászervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése
- Digitális írástudás elterjesztése
- Önálló intézményi innováció megvalósítása, folyamatossá tétele

A kompetencia alapú oktatás implementációja

- A kompetenciamérések eredményeinek felhasználása, javító tevékenységek megszervezése, a bevezetett kompetencia területekhez kapcsolódóan.
- Az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulók együttnevelését, oktatását meghatározó célok és sikerkritériumok megfogalmazása. (HH; HHH; SNI tanulókkal való foglalkozás megszervezése)

Részletes célok:

1. Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használnak a valóság viszony-rendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
2. Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
3. Fontos a tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés, és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
4. A tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.
5. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
6. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
7. A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása. Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.

8. Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával.
9. Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
10. Az IKT- eszközök alkalmazásának folyamatos bevezetése /Internet, e-tananyagok, projektmunkák/.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elérését, és a célok megvalósítását elősegítse. Ezt szolgálják tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó rendszeres és komplex értékelés valamint az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre, közösségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek. Mivel iskolánk nevelő-oktató tevékenysége 1-8 osztályig terjed, ez fokozottan szükségessé teszi az egységes cél- és feladatrendszer mellett az életkorhoz, a nevelő-oktató munka négy szakaszához alkalmazkodó eszközök, eljárások kialakítását, alkalmazását.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- Alapokat nyújtani ahhoz, hogy mindenki képességeinek megfelelően tudjon a továbbtanulási lehetőségek között választani.
- A továbbtanulásra nem képes tanulókat a mindennapi egyszerű életvezetési technikákra megtanítani.

A célok megvalósulását lehetővé tevő tevékenységek:

- Kompetencia alapú oktatás kiterjesztése
- Élet közeli tanulási környezet kialakítása.
- A tanulási stratégiák alkalmazásában a sokszínűsége törekvés tevékenység rendszerének biztosítása
- A játékosság, a szimuláció gazdag eszköztárának biztosítása.

A pedagógiai munka színvonalának emelése:

- szilárd, biztos ismeretek nyújtása
- tehetséges tanulók továbbfejlesztése
- önálló ismeretszerzés igényének kialakítása
- hatékony tanulási módszerek elsajátítása
- gyengébb képességű tanulók felzárkóztatása
- a műveltségi hátrányok leküzdése
- tartós emberi értékek megismertetése, helyes erkölcsi és magatartási normák kialakítása
- a tolerancia erényének kimunkálása. Elfogadtatni mások „más”- ságát, tisztelni az emberi méltóságot.

1.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszköz-és eljárásrendszere:

A célok megvalósulását szolgáló módszerek, szervezési módok, tanulás-szervezési eljárások:

- tevékenykedtetésre épülő tanulásszervezés,
- projektoktatás, témahét,
- műveltségterület tantárgyi bontás nélkül, moduláris oktatás, stb.
- az infó-kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz alkalmazása.

Különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók esetében az integrált nevelést segítő **sérülés specifikus fejlesztés**, egyéni továbbhaladás, értékelés biztosítása.

A nevelési-oktató feladatok aktuális **eljárásrendjét** minden tanév elején a munkatervben határozzuk meg.

Céljaink és feladataink eredményes teljesítése érdekében fontos számunkra:

- A NAT 2012 szabályozásának megfelelően a kompetencia alapú oktatás fejlesztése.
- A kompetenciamérések tapasztalataiból kiindulva a tanulói különbözőségek idejében történő felismerésével, a szervezeti keretek biztosította lehetőségek függvényében, egyénre szabott haladási ütem biztosítása.
- A tanítási órákon differenciált tevékenységi formák szervezése, a rendelkezésre álló éves órakeret racionális felhasználásával csoportbontásos oktatás, korszerű taneszközök, hatékony, változatos tanítási módszerek alkalmazása, a tanulás tanítása, sikeres új pedagógiai eljárások, módszerek kipróbálása, „honosítása”, elterjesztése, a tanulói tevékenykedtetés előtérbe helyezése.
 - A kompetencia alapú oktatás tartalmi fejlesztéseinek megvalósítása.
 - Adott tanulócsoportban, a „Szövegértés-szövegalkotás” kulcskompetencia területen tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása.
 - Adott tanulócsoportban, a „Matematika” kulcskompetencia területen tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása.
 - Adott tanulócsoportban, a „**Szociális- és életvitel**” kulcskompetencia területen tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása.
 - Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása, legalább egy műveltségterületen.
- Az implementációs tevékenységet segítő, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertan alkalmazása:
 - Legalább egy, három hetet meghaladó projekt megszervezése tanévenként és feladatellátási helyenként

- Legalább egy témahét megszervezése tanévenként és feladatellátási helyenként
- Legalább egy moduláris oktatási program megvalósítása tanévenként és feladatellátási helyenként
- IKT eszközök használata, digitális készségek fejlesztése, azaz a digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése.
- A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók esélyegyenlőségének javítása, a gyerekek integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az elsajátítottak intézményi adaptációjának megvalósítása, a szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása.
- Az intézmények közötti horizontális tanulás elősegítése érdekében, az iskolánk sajátosságainak megfelelő, a tervezett fejlesztésekhez illeszkedő, már kifejlesztett, kipróbált és jól bevált pedagógiai módszerek, eljárások megismerése, adaptációja, "jó gyakorlatok" átvétele, alkalmazása és terjesztése.
- Az intézmények közötti szakmai együttműködések, más referencia intézményekkel való együttműködések kialakítása. A pedagógusok horizontális együttműködési, tanulási lehetőségeinek megteremtése, referenciain intézményi szolgáltatások végzése és igénybe vétele.
- Az intézmény saját innovációinak megvalósítása, amely a helyi igényekhez igazodva, az egyéni fejlesztéseket, a nevelés-oktatás eredményességének fokozását, az esélyegyenlőség kiteljesítésére hatékony és sikeres, az egyéni fejlődést támogató oktatási utak, programok, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok kidolgozását, azok gyakorlati megvalósítását szolgálja.
- Átfogó intézményfejlesztés megvalósítása, a fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztését, a pedagógiai szemléletváltást segítő tevékenységek megvalósítása, ezen belül az intézmény pedagógiai dokumentumainak módosítása, oly módon, hogy az iskola pedagógiai innovációjának fenntarthatóságát biztosítsa.
- Az iskola pedagógiai programjának és informatikai stratégiai tervének összehangolása az IKT alapú kompetenciafejlesztés céljaival.
- Következetes, fokozatosan nehezedő követelménytámasztás, és a tanulói teljesítmények változatos formájú, személyre szóló folyamatos ellenőrzése, értékelése.
- Szakértői vélemény alapján, a központilag biztosított illetve a fenntartótól kapott órakeret felhasználásával fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások szervezése különösen a részképesség zavarral rendelkező gyermekek számára. A 2011.évi CXC törvény 6. melléklete által meghatározott órák terhére.
- Tehetséges tanulók korai felismerése, differenciált foglalkoztatásuk, fejlesztésük biztosítása és „menedzselése”, a kimagasló teljesítmény elismerése, jutalmazása.
- Községi, iskolai szintű rendezvények, ünnepélyek, megemlékezések, projektzáró rendezvények szervezése, változatos programkínálat biztosítása, valamint a szabadidő hasznos eltöltésének változatos módon történő segítése.
- A diákönkormányzat hatékony működéséhez nélkülözhetetlen információk, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

Céljaink megvalósításához alkalmazott módszerek:

- Közvetlen (direkt) módszerek, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.
- Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	- követelés - gyakoroltatás - segítségadás - ellenőrzés - ösztönzés	- a tanulói közösségek tevékenységének megszervezése. - közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - hagyományok kialakítása - követelés - ellenőrzés - ösztönzés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	- elbeszélés - tények és jelenségek bemutatása - műalkotások bemutatása - a nevelő személyes példamutatása	- a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében - a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- magyarázat, beszélgetés - a tanulók önálló elemző munkája	- felvilágosítás a betartandó magatartási normákról - vita

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább 95%-a a nyolcadik évfolyam végén:

Minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás tantervében meghatározott továbbhaladás feltételeinek, rendelkezik azokkal a kompetenciákkal, melyek képessé teszik őt az élethosszig tartó tanulásra. Ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés - és magatartásformákat.

Határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét, sorsát illetően.

1.1.4. Határon túli kirándulás program

A nemzeti Összetartozás Napja bevezetéséről, a magyarországi és a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a közoktatásban, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló országgyűlési határozat alapján, a hetedik évfolyamon, határon túli kirándulást szervezünk megfelelő számú érdeklődő diák esetén.

A HATÁRTALANUL! programban való részvétel célja a határon túli magyarsággal kapcsolatos ismeretek bővülésének elősegítése, ezért Nemzeti összetartozás- Határtalanul! címmel témanapot szervezünk.

A határon túli kiránduláshoz- pályázat benyújtásával igénybe vesszük a központi költségvetés támogatását.

A határon túli kirándulást sikeres pályázat esetén valósítjuk meg. Sikeres pályázat érdekében külhoni iskolával cserekapcsolatot építünk ki.

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Tanulóink személyiségfejlesztése, harmonikus emberré nevelése érdekében az ismeretátadással szinkronban fejlesztjük belső pszichikus világukat, társas kapcsolati és egyedi személyiségi készségeiket is.

Munkánk során egyaránt fontosnak tartjuk a tudásnak és az emberségnek, az intelligenciának és a cselekvőképességnek, az önmegvalósításra és az önfejlesztésre való készségeknek a fejlődését.

Tanulóink személyiségfejlődését olyan tanulási környezet megszervezésével segítjük elő, amely önmaguk megismerését segíti, motiválja. Énképük és önismeretük gazdagításával fokozódik az őket körülvevő személyek és dolgok iránti érzékenységük, illetve kialakul az alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyságuk.

1.2.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai elveink

- Az egész személyiséget kell fejlesztenünk szem előtt tartva azt, hogy mindenki a saját egyéniségét bontakoztathassa ki;
- A „személyre szabott”,- az egyén szükségleteire épülő neveléshez szükséges a személyiség elmélyült és pontos ismerete. Ezért a személyiségméréseknek is fontos szerepet szánunk a személyiségfejlesztés folyamatában.
- Hisszük, hogy az iskolai nevelést (is) az atmoszféra határozza meg. Az a légkör, amely a személyiségfejlődést elősegíti, melynek erői, töltései a pedagógus személyiségéből és a tanulókkal való kapcsolatából erednek.
- Az emberközpontú (nem csak gyermekközpontú) iskola megvalósulását szeretnénk elérni, ahol lehetőség nyílik a harmonikus személyiségalakulásra.
- A személyiségfejlesztés során elsődleges eszköznek a dicséretet, a pozitív megerősítést tartjuk.

1.2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

A személyiség komplex fejlesztése: az értelem kiművelése mellett a gyermek *önmagához*, a különböző közösségekhez való viszonyának fejlesztése.

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét – megkülönböztetett figyelemmel a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók - széleskörűen fejlessze.

Az egyéni tanulási útvonal, a differenciált fejlesztés biztosítása.

Fő feladat:

- tanulás iránti motiváció fejlesztése,
- a tantárgyak közti merev határrendszer csökkentésével a komplex fejlesztés megvalósítása, oktatás és nevelés egységes feladatellátása,
- a tanítási-tanulási folyamatban, alkotó jellegű feladatok biztosítása.

További feladatok:

- A test és a lélek harmonikus fejlesztése.
Az egészséges életmód alapvető ismereteinek közvetítése megfelelő szokások kialakításával, az önismeret, önértékelés fejlesztésével, a társas kapcsolatok igényének erősítésével.
- A szocializáció folyamatainak elősegítése.
A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával, a helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával, a kortárs kapcsolatok megerősítésével, elemi állampolgári ismeretek elsajátításával, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek megújításával.
- A tanulók erkölcsi nevelése.
Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása, elfogadtatása. A veszélyeztetett környezetből való kiváláshoz vezető út megismertetése.
- A tanulók értelmi nevelése.
Az értelmi képességek, valamint az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
- A tanulók közösségi nevelése.
A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttélés szabályainak megismertetése. A másság elfogadása, a különböző kultúrák megismertetése. Az empátiakészség fejlesztése.
- A tanulók érzelmi nevelése.
A tanulók közösségeire, az önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítendő érzelmek kialakítása. A negatív érzelmek (indulat, harag stb.) kezelése, oldása helyes technikájának megtanítása, harmonikus érzelmi élet alakítása.
- A tanulók akarati nevelése.
A kitartás, szorgalom, céltudatosság, elkötelezettség kialakítása. A tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése.
- A tanulók nemzeti nevelése.
A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetés. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.
- A tanulók állampolgári nevelése.

Alapvető állampolgári jogok és kötelezettségek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

- A tanulók munkára nevelése.

Az emberi munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

- A tanulók testi nevelése.

Egészséges, edzett személyiség kialakítása. A sportban kiemelkedő személyiségek pozitív hatása a gyerek fejlődésére. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása. A tanulók testi képességének fejlesztése, rendszeres testmozgási igény felkeltése.

- A tanulók családi életre nevelése.

A tanulók szexuális felvilágosítása, a pszichoszexuális fejlődés segítése, a szexuális zavarok megelőzése. A családi munkamegosztásra való felkészítés. A család társadalomban betöltött szerepének hangsúlyozása.

1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Helyzetleírás

Pilis város a 4-es számú főútvonal mentén helyezkedik el, Budapesttől 45 km távolságra, mely tényezők jelentősen befolyásolják a lakosság életvitelét, életkörülményeit és egészségi állapotát. Ezzel összefüggésben városunk lakosságának összetétele az elmúlt évtizedben nagyon megváltozott, sok újonnan betelepülő család érkezett a főváros „munkáskerületeiből”, akik anyagi problémáikból és szociális helyzetükből adódóan külterületi ingatlanokban (borházak, préházak, üdülők) telepedtek le.

Az hogy a diákok mit tartanak értéknek (idea, történet, anyagi javak), az elsősorban a családtól függ, és ezt az iskola csak közvetve és csekély mértékben tudja befolyásolni. Napjainkra jellemző, hogy a pubertástól a szociális befolyásolás ereje áthelyeződik a kortárs csoportra, és ezzel együtt a deviáns hatások és a médiák befolyása is megnő.

Sok a munkahelyére ingázó szülő, aki gyermekével csak késő este találkozik, ezért gyermekének napközbeni tevékenységét nem tudja felügyelni, így nevelési feladatait az iskolára hárítja.

A zaklatott, túlhajszolt életmód velejárója a rendszertelen táplálkozás. A táplálkozás ahelyett, hogy élvezetes, megtervezett napirendi pont lenne a családok életében, kapkodva végrehajtott kötelező penzum: a kultikus élvezet a könnyen elérhető, kevés idő alatt kevés eszközzel elfogyasztható egyhangú táplálékfelvétellé silányul.

A diákok idejük nagy részét falak között élik. Nem sportolnak, keveset mozognak a természetben, nincs érzékük a természeti szépségek felismerésére, nem veszik észre a természetkárosítás jeleit. Az életkor előrehaladtával ez a helyzet romlik. A nagyobbak már önálló programot csinálnak, mivel nincs megfelelő családi program és családmódel.

Az elmondottak indokolják az egészségnevelési és környezeti nevelési program létjogosultságát.

Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Iskolai étkeztetés

Hazánkban kiemelkedően magas a cardiovascularis és a daganatos betegségek halálozási száma. Ennek nagyfokú javulása volna elérhető a helyes táplálkozással. Az átlagos magyar étkezési szokások miatt sok a túlsúlyos és – sajnos – egyre több az alultáplált fiatal. Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

Iskolánk ebédlővel és tálaló konyhával rendelkezik, a tanulóknak körülbelül egyharmada veszi igénybe az iskolában ebédelés lehetőségét. Az étkeztetés szervezésével igyekszünk biztosítani a kellő időt az ebéd elfogyasztására.

Mindennapos testmozgás

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a gyermekek felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az általános iskolában kezdődő és a középiskolában fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetőek lennének. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erőfeszítésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra. Ezt felismerve, a Nemzeti Köznevelési Törvény előírja a mindennapos testnevelési óra beépítését az órarendbe.

Ha az a célunk, hogy a gyerekek életelemévé váljon a mozgás, mert ez egészséges fejlődésük elengedhetetlen feltétele, e téren a belátás és a szándék kevés, ennek feltételeit meg kell teremteni.

Az 1. és 5. évfolyamon /felmenő rendszerben/ a Nemzeti Köznevelési Törvény előírása alapján a gyerekek órarendjébe építettük a mindennapi testnevelés órát.

A felsorolt lehetőségek biztosítása lefedi a teljes tornaterem- és udvar kapacitásunkat.

- A felkínált lehetőségekkel nem minden diák él.
- A gyerekek mozgási lehetőségeinek bővítése (uszoda, speciális tornák) csak a szülők egyéni anyagi áldozatvállalása útján valósítható meg. Ezt az iskola nem kezdeményezi, de a szülői közösségektől érkező kezdeményezés (illetve önként vállalt finanszírozás) esetén segít a körülmények megteremtésében.
- A testnevelés foglalkozások (órák, sportköri foglalkozások) során különös gondot fordítunk annak (a testedzés melletti) másodlagos hasznára, örömforrást biztosító jellegére. A testnevelők igyekeznek olyan légkört teremteni az órákon, amely alkalmas a napi szellemi feszültség oldására és sikerélmény szerzésére.

A személyiség fejlesztése

Minden nevelőintézmény alapvető feladata a fiatalok személyiségének kibontakoztatása, fejlesztése.

E program részeként az alábbi területeken végzünk tudatos fejlesztőmunkát:

- önismeret erősítése, az önelfogadás képességének kialakítása,
- kudarcűrő képesség fejlesztése,

- kapcsolatteremtési képesség fejlesztése,
- akaraterő fokozása,
- az igényes környezet kialakítására és fenntartására való törekvés erősítése,
- az egészséges táplálkozás iránti igény felkeltése,
- az öltözködési szokások, az ízlés alakítása.

A tudatos fejlesztőmunka színtere a tanóra, és minden szervezett iskolai és iskolán kívüli esemény, rendezvény, program, ahol spontán lehetőség kínálkozik a fiataloknak egymással és a pedagógusokkal közös tevékenységére.

A szülők körében egyrészt a felvilágosító munka (értekezletek, kiadványok) útján, másrészt a saját gyermekük fejlődéséről, problémáiról szóló négy- és hatszemközti beszélgetések során tudjuk elveinket, az általunk elsőbbséget élvező értékeket közvetíteni.

Az antihumánus szenvedélyek, drogrevenció

Legfőbb célunk **tanulóinkat** olyan ismeretekkel, pszichésen megalapozott benső értéké vált normakultúrával felruházni, amelynek segítségével egyértelműen elhárítják a személyiségük integritását veszélyeztető szerek használatát, valamint a társadalmi normákhoz igazodó, életkoruknak, érdeklődésüknek megfelelő szabadidős elfoglaltságok nyújtása.

A drogrevenció összetett személyiségfejlesztő munka, ezért abban a tantestület minden tagjának részt kell vennie, és kiemelten fontos az osztályfőnökök szerepe. **Pedagógusainknak** tisztában kell lenniük a legális-, illegális drogok fogyasztása mögött meghúzódó okokkal. Közre kell működniük a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Tudniuk kell, mi a teendőjük, kompetenciájuk, ha szembesülnek a kábítószeres problémájával.

A **szülő, a család** a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett megelőző munkában, megfelelő előkészítés és információ-átadás után részvételükkel tudják támogatni az iskola programjait.

A pubertás kortól kezdve nagyon fontos a **kortárs csoport** befolyása, amit a drogrevenció munkában is felhasználunk. (DÖK, kortárs segítők.)

A bővebb ismeretekkel rendelkező, felvilágosult, az egészségről, a szexualitásról, az antihumánus szenvedélyekről nyíltabban beszélő fiatalokra megerősítő és kompetencianövelő módszerekkel kell hatni, a negatív hangadókra inkább információ átadó és ártalomcsökkentő módon, a visszafogottabb, gátlásosabb gyerekekre fejlesztő, támogató, státuszteremtő hatást kell gyakorolni.

1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

A mindennapok során számos alkalommal találkozunk potenciális veszélyforrással, mely akár súlyosan károsíthatja egészségünket. Nem csupán a sérüléssel járó balesetek tartoznak ide, hanem a szervezetünkben hirtelen kialakuló változások, melyek gyors lefolyásukkal jelentenek fokozott veszélyt az emberre. Súlyos állapotú beteg esetében rendkívül lényeges az ellátást megkezdők gyorsasága és hatékonysága.

Ennek érdekében a gyermekkorban elkezdett elsősegélynyújtással foglalkozó programok alkalmasak és hatásosak lehetnek.

Az elsősegélynyújtás gyermekkorban történő oktatása a későbbi elfogadható tudás alapja lehet.

Célkitűzés: már gyermekkorban a vészhelyzetbe került emberek megsegítését és a számukra nyújtott elsősegélyt magától értetődővé tenni.

Tanórán kívüli lehetőségek:

- témahetek
- szakkör
- önképző körök
- élethű körülmények

Célszervezetek:

- Ifjúsági Elsősegélynyújtók
- Magyar Vöröskereszt
- Iskola védőnő

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés az iskolába lépés pillanatától olyan beilleszkedési folyamatot jelent, amelyben a tanulók, tanulócsoportok keresik és megtalálják helyüket, miközben folyamatosan alakítják környezetüket és önmagukat. A folyamatok célja az egyén és a társadalom, illetve a bennünket körülvevő környezet, világ közötti kapcsolat kialakítása.

1.4.1. Alapelveink:

- a közösség formálása, alakítása nem egyetlen tantárgy feladata, mert az oktató-nevelő folyamat egészét áthatja, kiterjed a szabadidős tevékenységekre, közös cselekvésekre és a diákok öntevékeny szerveződéseire is;
- a közösség váljék színterévé az egyéni tehetség kibontakozásának és fejlesztésének; olyan forrássá, amelyből az egyén erőt meríthet;
- továbbá segítsen a tanulók esetleges problémáinak, konfliktusainak megoldásában is.

1.4.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink:

- a beilleszkedés folyamatos figyelemmel kísérése, segítése minden életkorban, de kiemelten az alsó tagozat első osztályában;
- minél több olyan tevékenység, alkalom megteremtése, amely során a tanulók megismerhetik az őket körülvevő világot, társaikat és önmagukat; (Szociális kompetencia fejlesztése: empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodó képesség.)
- a tanulók minél hatékonyabb bevonása a közös tevékenységekbe, közösségi munkába, ezek folyamatos értékelése; (Kooperatív együttműködésből adódó feladatok, elvárások)
- egységes iskolai, érték- és szimbólumrendszer kialakítása;
- az értékek megőrzése és gyarapítása;
- a tanulók jó közérzetének megteremtése;
- harmonikus kapcsolat kialakítása a természeti és társadalmi környezettel;
- a különböző kultúrák, életmódok, vallások, szokások megismertetésével nyitottá, megértővé tenni tanulóinkat a másság iránt;

- a tanulók közvetlen részvételének segítése a nemzetközi kapcsolatok ápolásában;
- a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése. (A tanulók, a közösség felkészítése a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók integrált nevelésére. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók beilleszkedésének segítése, és a másság elfogadása a tanulói közösségben.)

Közösségfejlesztés – hagyományteremtő programok

- Gubányi - emléknep
- Diáknep
- Csibeavató – az elsősöket köszöntik műsorral a nagyok
- karácsonyi és mikulás ünnepség
- ballagás – felső tagozat
- farsang
- év végi bemutató
- napközis programok
- szakkör, sportkör
- szabadidős foglalkozások szervezése
- tanulmányi kirándulás
- nyári táborok
- gyermeknap
- témahét
- 3 hetet meghaladó projekt

Iskolánk képviselteti magát a városi ünnepségeken.

A közösségformálás ünnepi alkalmai még a közös színházlátogatások, amelyek keretében évente többször eljutnak gyerekeink fővárosi színházakba.

Mindennapi munkánkba is szervesen beépül a közösségfejlesztés az életkori sajátosságoknak megfelelő módon. Az alsó tagozaton kezdetben a pedagógus a közösség életének szervezője, de az idő múlásával egyre nagyobb szerepet kapnak saját iskolai életük szervezésében a gyerekek. Előbb a „felelős” rendszer alkalmazásával vesznek részt a közösség életének működtetésében, a felső tagozaton pedig már diákönkormányzat is működik.

A közösséggé válás folyamatában gondot kell fordítanunk egymás elfogadására, megbecsülésére. Legyenek nyitottak, megértőek a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallási felekezetek, etnikumok iránt, becsüljék meg ezeket.

A közösségért végzett munka örömeinek átélésével az elvégzett munka megbecsülését erősítjük. A közösség környezetének formálásban aktívan vesznek részt tanulóink. A közösségnek, mint nevelő erőnek magatartási problémák megoldásában is szerepe van. A diákok tapasztalatokat szereznek a konfliktusok kezelésében és helyes megoldásában.

1.4.3. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés szinterei, tevékenység-formái:

1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb szintere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
 - b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
 - c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
2. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását, a személyiség-és közösségfejlesztést az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:
- a) Hagyományőrző tevékenységek
 - b) Diákönkormányzat.
 - c) Napközi otthon, tanulószoba.
 - d) Diákétkeztetés.
 - e) Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.
 - f) Iskolai sportkör.
 - g) Szakkörök.
 - h) Versenyegek, vetélkedők, bemutatók.
 - i) Tanulmányi kirándulások.
 - j) Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás.
 - k) Szabadidős foglalkozások.
 - l) Iskolai könyvtár.
 - m) Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
 - n) Hit- és erkölcstanoktatás.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 35. § rendelkezései alapján az érintett állami általános iskolákban a 2013/2014-es tanévtől meg kell szervezni az erkölcstanoktatást, illetve a helyette választható hit- és erkölcstanoktatást az 1. és 5. osztály számára felmenő rendszerben. A szülőknek a gyerekek beiskoláztatásakor el kell dönteniük, hogy a gyerek melyik kötelező képzésre, az erkölcstanra vagy az egyház által szervezett hittanra járjon. Ezek is a kötelező tanórai foglalkozások részei lesznek. Ez a rendelkezés felmenő rendszerben kerül bevezetésre, ezért a további évfolyamoknak megmarad a fakultatív hit oktatás az általános iskolákban. Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő- oktató tevékenységétől függetlenül hit- és vallásoktatást szervezhetnek.

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök az iskolában dolgozó pedagógusok közül egy-egy osztállyal kapcsolatos nevelési-oktatási feladatokat ellátó tanár illetve tanító.

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. *A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:*

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- a tanulók hiányzásának vezetése,
- osztályozó, valamint javítóvizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt az intézményvezető bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások kezelése.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Részt vesz a tanulók otthoni körülményeinek megismerésében, családlátogatás alkalmával.
- Figyelmet fordít tanulók egyéni problémáinak megismerésére, rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel.
- Szükség esetén kapcsolatot tart a szociális- és gyermekjóléti intézményekkel.

A Nemzeti Alaptantervben előírt fejlesztési területek az osztályfőnöki órákon:

- Erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Önismeret- és a társas kultúra fejlesztése
- Családi életre nevelés
- Lelki egészség és testi egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- Tanulás tanítása

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséggondozás feladatainak megvalósítása iskolánkban differenciálással és egyéni tehetséggondozással történik. A differenciálás áthatja az iskola egész nevelési folyamatának feladatait, tartalmát, követelményeit, módszereit, eszközeit, szervezeti formáit, értékelési rendszerét.

Alapfeladataink:

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos *tanulás-szervezési eljárások* alkalmazása:

- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projekt módszer
- tevékenységközpontú pedagógiák
- tehetséggondozó szakkörök
- felzárkóztató foglalkozások

Bizonyos területeken tehetséges különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók célirányos fejlesztése.

Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekszenek, hogy a differenciálás módszerével teljes mértékben kibontakoztassák a tanulóban rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat, kognitív és affektív szférájukat.

Ennek érdekében:

- A tanítási órákon alkalmazzuk a differenciált foglalkozást,
- A közösségi nevelés mellett nagy figyelmet fordítunk az egyéni bánásmódra,
- Egyéni feladatok adásával igyekszünk kibontakoztatni a gyermek képességeit, tehetségét,
- A tanulók érdeklődésének, adottságainak megfelelően szakköröket szervezünk a tanítási órákba be nem illeszthető ismeretek és készségek elsajátítása érdekében. A szakkörök szervezésénél a sokoldalúságra, a változatosságra törekszünk.
- Folyamatosan részt veszünk az iskolák számára kiírt pályázatokon, tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön.
- Hagyományainkhoz híven minden évben megrendezzük a tanulmányi versenyeket.
- Lehetővé tesszük tanítványainknak, hogy bekapcsolódjanak az iskolán kívül megszervezett tanfolyamokba, tevékenységekbe, ha azok összeegyeztethetőek iskolai kötelezettségeikkel.

- A közművelődési intézmények által biztosított lehetőségek kihasználása (múzeum-, hangverseny-, és színházlátogatások; könyvtárakban, levéltárakban végzett kutatómunka stb.).
- Diákönkormányzati tevékenység, diákújság szerkesztése, iskolai rendezvények szervezése.
- A tananyag lehetőségeinek függvényében projekt módszer alkalmazása.
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megtalálásával segítjük a tehetség kibontakozását.

A kompetencia-alapú oktatás iskolánkban (TÁMOP 3.1.4.)

A kompetencia-alapú oktatás célja:

- A gyermekek a mindennapi életben hasznosítható tudással rendelkezzenek – nem lemondva az ismeretek elsajátításáról, vagyis „ismeretekbe ágyazott képességfejlesztés” megvalósítására törekszik.

A kompetencia-alapú oktatás előnyei:

- Segíti a különböző fejlettségi szinten lévő gyermekek közötti különbségek csökkentését, a hátrányokkal rendelkezők felzárkózását
- Az új módszerek, technikák alkalmazásával (kooperatív, projekt stb.) a tanulók olyan képességei is fejlődnek, mint a kommunikációs képesség, vitakészség, együttműködés, a mások elfogadása.

A kompetencia területei, kulcskompetenciák:

- Matematikai logika
- Szövegértés
- Idegen nyelvi kommunikáció
- IKT (informatikai kommunikáció)
- Életpálya építés
- Szociális, életviteli és környezeti kompetencia

A kompetencia-alapú oktatás során is fontos szempont (mint mindenfajta tanításnál), hogy a gyermeket tanítsuk, ne a tantárgyat.

Működő módszerek:

- A párban történő tanulás (tanulópár)
- A részben egyénre szabott tanulás
- A csoportmódszer
- Kooperatív tanulás

A kooperatív tanulás alaptétele, hogy társas környezetben zajlik a tanulás.

A kooperatív tanulásban rejlik óriási lehetőség, hogy egyidejűleg valósítja meg a szociális és a kognitív kompetencia fejlesztését. Mindezt a tanulók számára élvezetes és lélekteljes módon teszi. Úgy működteti a készségeket és motívumokat, ahogyan a való életben is használjuk azokat.

Különösen fontos a szociokulturális hátránnyal rendelkező, tehetséges tanulók fokozott egyéni megsegítése, az eredményesség méltó elismerése, jutalmazása. Mindezek érdekében

felhasználjuk a kompetencia alapú oktatás támogató környezetét, és eszközszerét (differenciált fejlesztés különböző módjait).

1.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A tanulási kudarcok jelentős része a tanulási zavarokból következik.

A tanulási zavarok értelmezése:

Tágabb értelemben minden olyan zavar, lemaradás, amely az iskolai tanulást hátrányosan befolyásolja. Szűkebb értelemben a tanulási képesség specifikus vagy globális zavarait jelenti.

Típusai:

A. Neurogén tanulási zavarok:

- Dysphasia, (nyelvi fejlődési zavar)
- Dyscalculia (specifikus számolási zavar)
- Dyslexia (olvasási és helyesírási gyengeség)
- Dysgraphia (írászavar)
- Dyspraxia (mozgászavar)

Ezek a gyermek fejlődésében időbeni változásokat idéznek elő, lassítják az észlelési, mozgásos, emlékezeti folyamatok integrációját, a képesség-struktúrán belül különböző mértékű különbségeket idéznek elő.

B. Pszichoreaktív, környezetfüggő tanulási zavarok:

Főként a korai szakaszban elszenvedett környezeti ártalmak hatására jön létre.

Jellemzője:

- Motivátlanság
- Szorongás
- Túlkövetelés
- Kudarc orientáltság

C. Jó képességekkel rendelkező, kiemelkedő intelligenciával bíró tanulóknál is felléphetnek tanulási zavarok.

Ezek okai lehetnek:

- Hátrányos szocio-ökonómiai státus,
- Korai szocializációs probléma,
- Rossz családi interakció,
- A szülők oktatás- nevelés iránti nem megfelelő attitűdje,
- A nem megfelelő tantervek,
- A nem megfelelő oktatási módszerek,
- A nem megfelelő stratégiák.

Feladataink:

A lemaradó vagy gyengébb képességű tanulók **állandó és rendszerszerű felzárkóztatásának biztosítása.**

Ennek érdekében:

- Integrációt elősegítő programok alkalmazása.
- Motiválást segítő differenciált tanulásszervezés, kooperatív technikák, tevékenységközpontú pedagógiák.
- Az iskola sokat tehet azért, hogy a gyermek kellemes élményként élje meg az ismeretszerzést, amely biztosítja számára az önkibontakozás lehetőségét. A megelégedettség - mint érzelmi – gondolati - erkölcsi értékelés - aktivitást vált ki. Ébren kell tartani a tanulóban az érdeklődést, bővíteni kell a tanuló motivációs bázisát!
- A tanuláshoz való viszony szorosan összefügg az iskola pszichés klímájával, az iskolai túlterheléssel, a tanár és diák viszonyainak jellemzőivel, a tantárgyi kötődéssel.
- Nagyon sokat javít a tanulás iránti pozitív viszony kialakításában a szorongás-és stressz mentes iskolai légkör, a kölcsönös kommunikációra épített didaktikai szituáció.

A felzárkóztatást segítő programok:

- A tanév elején az első osztályos tanítók és a fejlesztő pedagógus felméri, hogy az elsősök elérték-e az iskolaérettség szintjét (DIFER vizsgálat).
- Szükség esetén a Nevelési Tanácsadó véleményét kérjük, majd megteesszük az általuk javasolt intézkedéseket. Súlyosabb problémák esetén a Szakértői Bizottsághoz fordulunk.
- Fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus foglalkozik a szakértői véleménnyel rendelkező tanulókkal.
- Biztosítjuk a korrepetálást a nehézségekkel küzdő tanulóknak.
- A tanórák egy részén differenciált foglalkozást tartunk.
- Tanulósobát biztosítjuk minden rászoruló tanuló számára.

Eszközök:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a napközi otthon;
- az egyéni foglalkozások;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

1.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése:

A beilleszkedési zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés. Pontos meghatározása nehéz, mert a társadalomban sokféle párhuzamos normatíva és elvárás-

rendszer létezik. Szoros összefüggés van az adott társadalom helyzete, életszínvonala és a normaszegés mértéke, jellege között.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelünk:

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása.

- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása),
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e,
- iskolai ártalmakra vezethető- e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszegyenítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye

Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Nagyon fontos az együttműködés az egészségügy, családsegítő és gyermekjóléti szakszolgálatok, a gyógypedagógia és a nevelési tanácsadó szakembereivel.

A beilleszkedési, magatartási zavarok megoldását, ill. enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);

- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával (lásd „a tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának rendszerét”);
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével

Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához:

Esélyegyenlőség biztosítása.

Sokszínű tevékenységformák biztosítása:

- Egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt-módszer
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése
- Az alapozó időszak elnyújtása
- Fejlesztő értékelés alkalmazása
- napközi otthon, szakkorrepetálás biztosítása
- a pedagógiai munkát segítő szakemberekből álló team létrehozása – gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, gyermek-és ifjúságvédelmi szakember, családgondozó
- tanulásmódszertan tanítása
- mozgás- és játékterápiás csoportok
- viselkedés-, játékterápia
- családterápia
- kreatív tevékenységek
- sport tevékenységek
- kommunikáció fejlesztése
- önismereti foglalkozások
- drámajáték
- Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások

A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználattal.

1.6.4. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Pedagógiai programunkban kiemelkedő szerepet szánunk a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatoknak.

Tanulóink nagy része a társadalom perifériáján élő családból érkezik nap, mint nap az iskolába.

A beszűkült környezetben élő szülők, de gyerekeik is vágnak egy stabil kapcsolatra. Egyre több a szorongó, a bizonytalanság érzésével küzdő, szeretetre, védelemre vágyó gyermek. Épp ezért az iskolának kell vállalnia, hogy színtere lehessen a szülőtársakkal, pedagógusokkal, intézményvezetőkkel történő találkozásnak, és adjon lehetőséget a nyomasztó gondok megosztására.

A gyermekvédelem komplex és preventív tevékenységi rendszer, amelyet a gyermeki szükségletek (szeretet, biztonság, esélyegyenlőség, egészségvédelem) és jogok kiteljesítésére való folytonos törekvés jellemez. Ez a tevékenység nagyfokú érzékenységet, empátiát, tapintatot, szakértelmet igényel.

Az intézményünk gyermekvédelmi tevékenységének fő feladatai: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése, a HH, HHH, különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók integráció segítése, elfogadás, érzékenyítés.

Gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok:

A gyermekvédelmi tevékenység három területre terjed ki: megelőzés, feltárás, megszüntetés.

1. Megelőzés:

- biztosítani kell a fejlődéshez szükséges feltételeket,
- biztosítani kell a családi, vagyoni helyzetből fakadó hátrányok leküzdését,
- az iskolának rendszeres kapcsolatot kell tartania a családdal,
- segíteni kell a diákönkormányzat létrejöttét, működtetését,
- biztosítani kell az egészséges környezetet,
- biztosítani kell, hogy a tanulók megismerjék jogukat, és véleményt nyilvánítsanak az őket érintő kérdésekben,
- a tanulók személyiségjogait tiszteletben kell tartani,
- biztosítani kell a rászorulóknak az ingyenes vagy kedvezményes étkezést, tanszerellátást,
- az iskolának együtt kell működnie a gyermekvédelemmel foglalkozó más hatóságokkal, intézményekkel, szervezetekkel,
- a szenvedélybetegségek megelőzésére irányuló tevékenység megszervezése dohányzás, drog, alkohol/

2. Feltárás:

- fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okát,
- jelezni a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.
- A feltárás célja, hogy a gyerekek problémáit az iskola és a gyermekjóléti szolgálat minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.

3. Megszüntetés:

- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásában,
- az iskola, a pedagógus feladatai közé tartozik az is, hogy részt vegyen a tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésében. Ennek érdekében együtt kell működni a hivatalos szervezetekkel.

A pedagógiai munkán belül elsősorban az alábbi területeken tudunk segíteni:

- felzárkóztató foglalkozások
- tehetséggondozó foglalkozások
- differenciált foglalkozás
- pályaválasztás segítése
- személyes egyéni tanácsadás
- egészségvédő, mentálhigiénés program szervezése
- egészségügyi vizsgálatok
- szülőkkel való együttműködés
- tájékoztatás a gyermekjóléti szolgálatról, szolgáltatásokról.

Feladatainkat a következőkben határozzuk meg:

- a család, és a gyermek közvetlen környezetének megismerése,
- a gyermek kapcsolatainak feltárása, /kortársközösség, tágabb környezet/s ennek ismeretében a veszélyeztető faktorok kiszűrése,
- napközi, tanulószoba szervezése annak érdekében, hogy a gyermek idejének nagy részét szervezett és ellenőrzött keretek között töltsse,
- a helyi lehetőségek kihasználásával a szabadidő hasznos eltöltésére törekvés /kirándulások, üzem, múzeumlátogatások, vetélkedők, stb./,

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok feltárása az osztályfőnökök, és az osztályban tanító tanárok feladata, melynek során kiszűrjük a hátrányokkal, tanulási nehézségekkel küzdő gyerekeket, akik bármi miatt válságban vannak, testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésük veszélyeztetve van.

A gyermek- és ifjúságvédelmi munka keretében az osztályfőnökök feladatai különösen

a) évfolyamismétlő vagy más iskolából átvett tanulók beilleszkedési problémáinak feltárása, beilleszkedésük segítése,

b) a gyerekek illetve szüleik figyelmének felhívása szociális jellegű támogatásokra (étkezési hozzájárulás, beiskolázási segély, tankönyvtámogatás)

c) kapcsolatfelvétel a veszélyeztetett gyerekekkel és szüleikkel egyéni beszélgetés, szükség esetén családlátogatás útján,

d) információk nyújtása, melyek segítségével a jogi, egészségügyi, szociális és társadalmi problémákat és azok megoldásait jobban megismerhetik,

e) a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzése, feltárása és megszüntetése érdekében kapcsolattartás a szülővel, közreműködés az osztályban tanító tanárokkal és az ifjúságvédelmi felelőssel.

1.6.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése, a szegregációmentes környezet kialakítása, fenntartása alapvető jelentőségű. Az egyenlő bánásmód elveinek betartása iskolánkban kiemelt feladat.

Az egyenlő bánásmód követelményét intézményünkben érvényesíteni kell, különösen:

- az oktatásba történő bekapcsolódás, a felvétel, az emeltszintű oktatásba bekapcsolódás során,
- a tanulmányi követelmények megállapítása és a teljesítmények értékelése során,
- az iskolai élethez kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során,
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- a nevelésben-oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Iskolánkban nem működhetnek olyan szakkörök, és egyéb tanulói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

A tevékenység célja segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve, tartós betegségük miatt vagy egyéb okból hátrányos helyzetűek, így különösen a csonka családban felnövő gyermekek vagy munkanélküli szülők gyermekei.

Ehhez először elemeznünk kell azokat a károsan ható tényezőket, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakulásához.

Ilyenek:

- a családi mikrokörnyezet (pl. lakásviszonyok, jövedelmi viszonyok, kulturális helyzet, nevelési hagyományok stb.);
- a családi házon kívüli környezet (pl. utca, lakóközvet, társas kapcsolatok);
- az iskolai környezet (pl. helytelen nevelői magatartás, rossz tanár-diák viszony, a tanuló peremhelyzete a közösségben stb.).
- A hátrányok számbavétele után meghatározzuk tevékenységünk célját és a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok szervezése.
- Drog- és bűnmegelőzési programok szervezése.

- Mentálhigiénés programok.
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon, értesítés (iskolaújság, levél...).
- Motiválás arra, hogy a gyermek napközis ellátásban részesüljön.
- Szoros kapcsolat a gyermekjóléti szolgálattal, iskolaorvossal, iskola fogorvossal, védőnővel és a rendőrséggel annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.
- Táborozási hozzájárulások.
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- A nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai.
- A szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése.
- A továbbtanulás irányítása, segítése.

1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje:

Joggyakorlás:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény **48. §** (1) értelmében az iskola, a kollégium tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében - a házirendben meghatározottak szerint - diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 120. § (2) A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt

- a) saját működéséről,
- b) a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- c) hatáskörei gyakorlásáról,
- d) egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- e) az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint
- f) amennyiben az intézményben működik, a nevelési-oktatási intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztősége tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.

(4) A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

(5) Az iskolai diákönkormányzat véleményét – az Nkt. 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl –

- a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- b) a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- c) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,

- d) az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
 - e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
 - f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
 - g) az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben
- ki kell kérni.

(6) Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

(7) A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola, a kollégium helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola, a kollégium működését.

(8) A diákközgyűlés összehívását az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint.

(9) A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A DÖK kötelessége:

1. A diákok jogi és erkölcsi védelme.

- A DÖK tagjaihoz fordulhatnak problémáikkal a tanulók.

- A DÖK köteles az adott problémát megvizsgálni és indokolt esetben megoldani vagy a megfelelő szervhez továbbítani (iskola vezetősége).

2. A DÖK évenként egyszer jelentéssel tartozik az iskola vezetőségének. A jelentésnek tartalmaznia kell a DÖK által végzett éves munkát, az időközben felmerült problémákat.

3. Évenként munkatervet készít, melyet az iskola vezetőségével egyeztet.

4. Házirend betartása, betartatása.

1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai tanítás- nevelés-tanulás folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

A szülők egyrésztől, mint a „szolgáltatás” megrendelői határozott elvárásokkal fordulnak az iskola (pedagógusok) felé, másrésztől partnerkapcsolatot kell kialakítaniuk gyermekük pedagógusaival, hogy a nevelőmunkában igazi társakként dolgozhassanak. A szülők iskolához fűződő kapcsolatában a legfontosabb elem a bizalom, a gyermek reális ismeretétől és az érte vállalt felelősségtől vezérelt igényesség. A szülőknek a pedagógusokhoz való viszonyát annak a tudatnak kell áthatnia, hogy a szülő a gyermek legjobb ismerője, az érte egész életén át felelősséggel tartozó személy, és mint ilyen, joga van (sőt, kötelessége) gyermeke mellett kiállni, benne bízni, érte szót emelni. A szülőknek tudniuk kell, hogy az iskolaválasztással a szülő a pedagógust nevelőtársává fogadta. Ennek minden konzekvenciáját, felelősségét viselnie kell; pontosan tudnia kell, hogy ez mire kötelezi, és mit tesz lehetővé számára.

A szülőknek joguk van minden olyan, a gyermeküket érintő információhoz, amely kiskorú gyermekük személyiségfejlődésével, iskolai előmenetelével kapcsolatos. A szülő joga, hogy gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, a neveléshez tanácsokat, segítséget kapjon.

Az együttműködés fontos feltétele, hogy a partnerek ismerjék alaposan az iskola nevelési programját, különösen annak első szakaszát, amely az itt folyó nevelő-oktató munka alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit és eljárásait határozza meg. Ez adhatja meg a tartalmát az együttműködésnek.

A) A szülő és az iskola együttműködésének formái:

A szülőknek gyermekük érdekében kötelességük gyakorolni az őket megillető jogokat. Jelen vannak az iskola életében gyermekük gondozójaként, a tanulók törvényes képviselőjeként és iskolahasználóként. A szülők saját önkormányzatuk választott képviselői útján nyilvánítanak véleményt, tudatják az iskolával szembeni igényeiket, részt vállalnak a közös feladatokból, vagy befolyásolják az intézmény döntéseit.

Az iskola szülőkkel való kapcsolattartásának a szülő és a pedagógus között kialakított partnerkapcsolat adja meg jellegét, melynek formái a következők:

- **Szülői Közösség**

Az osztályok Szülői Közösségi tagokat delegálnak az iskola Szülői Közösségébe, mely az első gyűlésén elnököt választ, és rajta keresztül közvetíti a szülők véleményét az iskola vezetője felé. A szülői választmány a szülői közösség csúcscs szerve. Évente legalább két-három alkalommal célszerű összehívni, és tájékoztatást adni az intézmény munkájáról, eredményeiről, feladatairól. Segíti a Diákönkormányzat, valamint az iskola által szervezett programokat. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola intézményvezetője tájékoztatja legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén.

- **Családlátogatás**

Célja: a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében. Családlátogatások problémás esetekben elengedhetetlenek. A környezettanulmányok korrekt színterei. A szülői háttér feltárásának, a család jobb megismerésének legjobb módja. A harmonikus szülő-tanár kapcsolat kialakítása érdekében jó megoldás a „bemutakozó”, problémáktól mentes megkeresés.

- **Szülői értekezlet**

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása:
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,

- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

- **Fogadóóra**

A szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése; egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

- **Nyílt tanítási nap az alsó tagozaton**

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermek és az osztályközösség iskolai életéről.

- **Írásbeli tájékoztató**

A szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról. Az iskola nevelőtestületének döntése alapján november és április hónapban jelezzük a tanulók tanulmányi eredményében bekövetkezett nagy mértékű negatív vagy pozitív változást.

- **E – napló**

Az e-napló bevezetésével a szülők naprakész információhoz juthatnak a diákok tanulmányi előmenetelével kapcsolatban. A tanulók, szülők – megfelelő jogosultság birtokában – hozzáférhetnek az elektronikus naplóhoz, megnézhetik az osztályzatokat, a mulasztásokat, ill. a tanulóhoz kapcsolódó különböző feljegyzéseket is. Az e-napló rendszerébe lépve nem csak az informálódásra nyílik lehetősége a szülőnek, hanem ő is küldhet elektronikus levelet az iskola bármely pedagógusának.

A kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségei:

- a szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, nevelőtestületével vagy a Szülői Közösséggel;
- szülői oldal motiválása az iskolai életben való aktívabb részvételre;
- a szülők aktivitásának felkeltése a szülői munkaközösségeken keresztül;
- a tanulói, szülői jogokon túl a kötelesek érvényesítése;
- azon alkalmak bővítése, melyek során kötetlen formában tölthetnek el a szülők és a pedagógusok egy- egy közös estét, ezért – és anyagi kereteink bővítése érdekében is – iskolai rendezvények megvalósítására törekszünk.

B) A tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, alkalmi, lehetőségei:

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

- kötelező tanítási órák
- nem kötelező iskolai órák

- szakköri foglalkozások
- énekkari órák
- közös kirándulások
- klubdélutánok
- közösen végzett hasznos munkák
- sportversenyek, vetélkedők
- diák fórumok
- személyes megbeszélések
- hagyományos rendezvények (pl.: Gubányi Gála, Farsangi bál, Témahét, Három hetet meghaladó projekt, Karácsonyi műsor, Egészségnap, Csibeavató)

A tanulókat az iskolai diákönkormányzat választott vezetői képviselik. A diákönkormányzatot megbízott pedagógus segíti munkája végzésében.

1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzat

1.9.1. A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ -ban foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint

- tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni
- a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Általános szabályok

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra

- javító vizsgákra
- és pótló vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

Osztályozó vizsga

Az Intézmény osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben szervezzük meg.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól
- a törvényben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

A tanulónak azon tantárgyakból kell osztályozó vizsgát tennie, melyekből a fent említett valamely törvényi feltételeknek megfelel.

Az osztályozó vizsga feladatsorait az intézményvezető által kijelölt szaktanár javítja.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az Intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az intézményvezető határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javítóvizsga

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § alapján

a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Június 15-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreiről a szülőt és a tanulót tájékoztatni kell.

Javítóvizsgát augusztus utolsó 5 munkanapjának valamelyikén szervezzük meg.

A javítóvizsga bizottságban a kérdező tanár lehetőség szerint ne a tanulót javítóvizsgára utasító kollega legyen.

(Eredménytelen írásbeli vizsga esetén a tanulónak szóbeli javítási lehetőséget biztosítunk.)

A tanulót a vizsga eredményéről a vizsga napján tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az intézményvezető hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.

1.9.2. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizgabizottság minimum három főből áll:

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az általa ellátandó feladatok:

Az elnök:

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el.

Kérdező tanár (ok):

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet,
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Az intézményvezető felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Ellenőrző tanár:

- lehetőség szerint szakos tanár,
- felel a vizsga szabályszerűségéért.

Írásbeli vizsgák általános szabályai:

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot
- a feladatlap megoldásának ideje vizsgatárgyanként 45 perc
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.

Egy vizsganapon két írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani, kivétel, pótló vizsga esetén, három írásbeli vizsga tartható.

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti az intézményvezetőnek.

Az írásbeli vizsga javítása

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot

- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapja és értesíti az igazgatót

A szóbeli vizsga általános szabályai

- egy napon három szóbeli vizsga tehető le
- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie
- a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani.
- a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt (témát) húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre
- a felkészülési idő legalább 15 perc, kivétel az idegen nyelv ahol nincs felkészülési idő
- a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja
- a felelet maximum 10 percet tarthat
- két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet
- ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről
- szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az intézményvezetőt, aki az ezt szabályozó törvények alapján dönt.

Az egyes vizsgatantárgyak részei, követelményei és értékrendje

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

A vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

VIZSGATÁRGYAK RÉSZEI ALSÓ TAGOZATON

Irodalom	írásbeli
Magyar nyelvtan	írásbeli
Idegen nyelv	írásbeli
Matematika	írásbeli
Környezetismeret	írásbeli
Informatika	írásbeli+gyakorlati vizsga

Technika	gyakorlati vizsga
Rajz	gyakorlati vizsga
Ének	gyakorlati vizsga
Testnevelés	gyakorlati vizsga

VIZSGATÁRGYAK RÉSZEI FELSŐ TAGOZATON

Irodalom	írásbeli
Magyar nyelvtan	írásbeli
Történelem	írásbeli
Idegen nyelv	írásbeli
Matematika	írásbeli
Fizika	írásbeli
Földrajz	írásbeli
Biológia	írásbeli
Kémia	írásbeli
Természetismeret	írásbeli
Informatika	írásbeli+gyakorlati vizsga
Technika	írásbeli
Rajz	gyakorlati vizsga
Ének	szóbeli vizsga+ gyakorlati vizsga
Testnevelés	gyakorlati vizsga
Hon- és népismeret	írásbeli vizsga
Tánc és dráma	gyakorlati vizsga
Egészségtan	írásbeli vizsga

A tanulónak sikertelen írásbeli javítóvizsga esetén szóbeli vizsga letételére van lehetősége a felsőtagozaton.

1.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A második-nyolcadik évfolyamokba jelentkező tanulóknak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő tesztet kell írniuk a tanult idegen nyelvből, a teszten elért eredmény alapján történik a tanulók csoportba sorolása.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók tanév közben történő felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola intézményvezetője dönt.

Második-nyolcadik évfolyamokba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a lakcímet igazoló kártyát;
- a TAJ kártyát;
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamok eredményeit tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

1.11. A felvételi eljárás különös szabályai

Az iskola Pilis város beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény **45. § (1)** Magyarországon - az e törvényben meghatározottak szerint - minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni.

(2) A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik. Az a gyermek, akinek esetében azt a szakértői bizottság javasolja, további egy nevelési évig az óvodában részesül ellátásban, és ezt követően válik tankötelessé. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a kormányhivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor a szülőknek lehetősége van gyermekét az angol nyelvet emelt óraszámú tanuló „a” osztályba íratni.

Ha a benyújtott valamennyi kérelem teljesítésére nincs lehetőség, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat előnyben kell részesíteni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmének teljesítése után lehet a további felvételi kérelmeket elbírálni. Ha az érintett tantárgy tekintetében az összes felvételi kérelmet - a megadott sorrend szerint - az iskola nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell eldönteni,

melyik jelentkező vehet részt az emelt szintű oktatásban. A sorsolásra az érintett tanuló szülőjét meg kell hívni.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót;
- a szülő személyi igazolványát;
- a lakcímet igazoló hatósági igazolványt;
- a TAJ kártyát;
- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt (ha a gyermek óvodás volt);
- a nevelési tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményét (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta);
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

Az óvodai szülői értekezleteken tájékoztatjuk a szülőket a várható módszerekről.

Az osztályalakítás feladata az alsós intézményvezető helyettes és az intézményvezető munkakörébe tartozik. Az osztályba sorolásnál két fő szempontot vesz figyelembe:

- Szakmai szempont: óvodai szakvélemény, pszichológus szakvéleménye, arányos osztálylétszámok, nemek optimális arányai.
- Szülők szempontjai: Eltérő módszerek esetén választási lehetőség, (a tankönyvek különbözősége nem módszerbeli különbség), lakóhely szerinti besorolás, rokoni kapcsolatok figyelembe vétele.

1.12 Egésznapos iskola

1. Az egésznapos iskola általános definíciója

Az egész napos nevelés, a nevelési folyamat kiterjesztése a tanórán kívüli idő jelentős részére. Az egész napos nevelésben a nevelési – képzési folyamat részévé válik az önálló tanulás és a gyermek szabadidő – tevékenységeinek irányítása is. Megvalósulhat a nevelési – oktatási folyamat egysége, a gyermekek tanórai és tanórán kívüli tevékenységének összefüggő rendszere. Az egésznapos iskolai nevelésben a gyermekek egész napja pedagógiaiilag szervezett, irányított, ellenőrzött, értékelt.

Az egésznapos iskolai osztályban délelőtt és délután tanítási órák, órákra való felkészülés és szabadidős tevékenységek váltakoznak. Két osztályfőnök irányításával, délelőtti és délutáni váltásban történik a közismereti és készségtárgyak tanítása. A délelőtti és a délután folyamán is kell tanítási órát tartani, s a közötté lévő szabadidő eltöltésének számtalan lehetőségét biztosítani a gyerekeknek.

Az egésznapos iskola továbbfejleszti a gyermekek önállóságát társas életük irányításában, a képességeiknek megfelelő szintű tanulásban és önművelésben, a közvetlen környezetüket formáló munkában, a szabadidő személyiségfejlődésük szempontjából optimális eltöltésében. Összehangolja a gyermekek tanórai és tanórán kívüli tevékenységét életkoruknak megfelelő követelmények figyelembe vételével.

Az „egésznapos iskola” felkészítés keretei között otthoni tanulásra sincs szükség, házi feladat adásának nincs helye (kivéve a pénteki napokat), tekintettel arra, hogy a tanuló az egész napos felkészítés során készül fel a következő tanítási napokra. A gyermek hét közben nem viszi haza a táskáját.

Az egészsznapos iskolában tanító két osztályfőnöknek szoros együttműködést kell megvalósítani.

2. Az egészsznapos iskola szerkezete:

Iskolánkban (felmenő rendszerben a 2014/2015-től) az egészsznapos iskolai oktatás alsó tagozaton, évfolyamonként egy osztályban működik. Naponta 7.30 – 16.00-ig. Minden egészsznapos iskolai osztályt két osztályfőnök vezet, egyikük délelőtt, másikuk délután dolgozik, műszakuk naponta váltakozik. Mindkettőjük irányít önálló munkát (a saját maga által tanított tantárgyaktól) és szabadidős foglalkozásokat is vezet. A gyermekek étkeztetését felváltva felügyelik.

4. Az iskolaotthon napirendje:

A napi órák beosztása rugalmasan változtatható a tanulók terhelhetőségének függvényében. Az egészsznapos iskolai osztályban a tanítás 16:00-ig tart.

Minden olyan tanítási napon, amikor délelőtt nincs testnevelésóra, meg kell szervezni a tanuló életkorához és fejlettségéhez igazodó - játékos, egészségfejlesztő testmozgást. A játékos, egészségfejlesztő testmozgás ideje naponként legalább negyvenöt perc, amelyet több, legalább tizenöt perces foglalkozás keretében is meg lehet tartani. A játékos testmozgást, ha az időjárási viszonyok megengedik, szabadban kell megszervezni.

3. Tárgyi feltételek:

Az egészsznapos iskolai osztályok tantermének alkalmasnak kell lennie szabadidős tevékenységek tervezésére is, szükséges még játszóudvar, sportpálya. A napközirehasonlóan, kellene kinti és benti játékszerek, sporteszközök, könyvek, kézműves foglalkozásokhoz anyagok, eszközök. Meg kell teremteni a feltételeket a tankönyvek, füzetek és más tanulói felszerelések iskolai tárolásához.

4. Beiratkozás az egészsznapos iskolai osztályokba:

Az első évfolyamra beiratkozott gyermekek szüleinek kérelmezni kell, hogy az „egészsnapos iskolai” osztályba kerüljenek. Amikor a szülő beírja gyermekét az iskolaotthonos osztályba, akkor vállalja, hogy:

- gyermekének a délelőtti és a délutáni órákban is iskolába kell járnia, nincs mód a tanulók foglalkozások alóli felmentésére, az esetleges hiányzásokat igazolni kell.
- Vállalja továbbá, hogy gyermeke részt vesz az iskolai étkeztetésben.
- Különórák csak 16 óra után lehetségesek.
- Egészsnapos iskolai osztályból (az ottani sajátos munkaszervezés és szokásrend miatt), csak különösen indokolt esetben lehet másik osztályba átiratkozni.

Az iskola nem teheti kötelezővé az egészsznapos iskolai osztályba történő beiratkozást.

2. Az intézmény helyi tanterve

2.1 A választott kerettanterv megnevezése

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	B változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat

Az emberi erőforrások minisztere 6/2014. (I. 29.) EMMI rendelete az egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosítása

8. § A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet (a továbbiakban: kerettantervi rendelet) 2. §-a a következő (7a)–(7b) bekezdéssel egészül ki:

„(7a) Az iskola a magyar nyelv és irodalom tantárgyat magyar nyelv és irodalom tantárgyakra bonthatja

2.2 Az iskola óraterve

2-4. évfolyam óraterve

(ÚJHT- 2008)

Tantárgy			2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
			Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	1. félévi óraszám	Éves óraszám
<i>Kötelező tanítási órák</i>								
Magyar nyelv			3	111	3	111	2	74
Magyar irodalom			5	185	5	185	5	185
Matematika			4,5	166,5	4,5	166,5	4	148
Környezetismeret			1	37	1	37	2	74
Ének-zene			1	37	1	37	1	37
Rajz			1,5	55,5	1	37	1	37
Technika és életvitel			1	37	1	37	1	37
Testnevelés			5	111	3	111	3	111
Idegen nyelv (angol vagy német)							2,5	92,5
Informatika					0,5	18,5	1	37
<i>Kötelező tanítási órák összesen</i>			22	740	20	740	22,5	832,5
<i>Nem kötelező (választható) óra</i>								
Angol nyelv*			2	74	2	74	1	37

Hatálya: 2013/14. tanévtől 2. osztályban, azt követően kifutó rendszerben.

****A 2013/2014-es tanévtől 2. osztálytól kezdődően kifutó rendszerben nem kötelező választható tantárgyak az 1-4. évfolyamon az angol nyelv heti 2 órában a mindenkori „a” osztályban.***

6-8. évfolyam óraterve

Tantárgy			6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
			Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves Óraszám
<i>Kötelező tanítási órák</i>								
Magyar nyelv			2	74	2	74	2	74
Magyar irodalom			2	74	1,5	55,5	1,5	55,5
Történelem			2	74	2	74	2	74
Idegen nyelv angol német			3	111	3	111	3	111
Matematika			3	111	3	111	3	111
Informatika			1	37	1	37	1	37
Természetismeret			2	74				
Fizika					1,5	55,5	1,5	55,5
Biológia és egészségtan					1,5	55,5	1,5	55,5
Kémia					1,5	55,5	1,5	55,5
Földrajz					1,5	55,5	1,5	55,5
Ének-zene			1	37	1	37	1	37
Rajz			1	37	1	37	0,5	18,5
Technika és életvitel			1	37	0,5	18,5	0,5	18,5
Testnevelés			5	92,5	2,5	92,5	2,5	92,5
Osztályfőnöki			1	37	1	37	1	37
<i>Tantervi modulok</i>								
Tánc- és dráma								
Hon- és népismeret			0,5	18,5				
Informatika								
Etika					0,5	18,5		
Mozgókép és médiaismeret							1	37
Egészségtan			0,5	18,5				
<i>Kötelező tanítási órák összesen</i>			25	832,5	25	925	25	925
<i>Nem kötelező (választható óra)</i>								
Angol nyelv*			1	37	1	37	1	37

Hatálya: 2013/14. tanévtől 6.osztályban, s azt követően kifutó rendszerben.

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Tantárgy	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	2. félévi óraszám	Éves óraszám
<i>Kötelező tanítási órák</i>								
Magyar nyelv és irodalom	8	288	8	288	8	288	8	288
Matematika	5	180	5	180	5	180	5	180
Erkölcstan	1	36	1	36	1	36	1	36
Környezetismeret	1	36	1	36	1	36	1	36
Ének-zene	2	72	2	72	2	72	2	72
Vizuális kultúra	2	72	2	72	2	72	2	72
Életvitel és gyakorlat	1	36	1	36	1	36	1	36
Testnevelés és sport	5	180	5	180	5	180	5	180
Idegen nyelv (angol vagy német)							2	72
Informatika							1	36
<i>Kötelező tanítási órák összesen</i>	25	900	25	900	25	900	27	972
<i>Nem kötelező (választható) óra</i>								
Idegen nyelv*	1,5	55,5	2	74	2	74	1	37

Hatálya: 2013/2014. tanévtől 1. osztályban, azt követően felmenő rendszerben.

Tantárgy	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves óraszám	Heti óraszám	Éves Óraszám
Kötelező tanítási órák								
Magyar nyelv és irodalom	5	180	5	180	4	144	5	180
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	72	2	72	2	72	2	72
Idegen nyelv angol német	3	108	3	108	3	108	3	108
Matematika	4	144	4	144	4	144	4	144
Erkölcstan	1	36	1	36	1	36	1	36
Informatika	1	36	1	36	1	36	1	36
Természetismeret	2	72	2	72				
Fizika					2	72	1	36
Biológia - egészségtan					2	72	1	36
Kémia					1	36	2	72
Földrajz					1	36	2	72
Ének-zene	1	36	1	36	1	36	1	36
Vizuális kultúra	1	36	1	36	1	36	1	36
Technika, életvitel és gyakorlat	1	36	1	36	1	36		
Testnevelés és sport	5	180	5	180	5	180	5	180
Osztályfőnöki	1	36	1	36	1	36	1	36
Dráma és tánc	1	36						
Hon- és népismeret			1	36				
Gazdasági és pénzügyi kultúra					1	36	1	36
Kötelező tanítási órák összesen	28	1008	28	1008	31	1116	31	1116
Nem kötelező (választható óra)								
Idegen nyelv*	1	37	1	37	1	37	1	37

Hatálya: 2013/2014. tanévtől 1. osztályban, azt követően felmenő rendszerben.

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A. Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

B. Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

C. Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

D. A tankönyvrendelés elkészítését az iskolában működő szakmai munkaközösségek koordinálják. A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

a) pedagógusaink a tankönyvválasztásnál előnyben részesítik az Oktatási Minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben szereplő tankönyveket;

b) azokat a könyveket, segédkönyveket, amelyek nem szerepelnek a tankönyvjegyzékben az iskolai szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat egyetértésével lehet a tankönyvrendelésbe felvenni;

c) a tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak;

d) a pedagógiai munka egysége és az iskolán belüli átjárhatóság biztosítása érdekében azon tanulók számára, akik az adott tantárgyat az adott évfolyamon azonos tanterv szerint tanulják, egységesen ugyanazt a tankönyvet kell megrendelni.

A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskola aulájában elhelyezett listán írásban tájékoztatjuk a szülőket. Tájékoztató található a kölcsönözhető tankönyvekről is illetve arról, hogy milyen feltételek mellett kaphatnak támogatást a tanulók a tankönyvek megvásárlásához.

Az ingyenes tankönyvellátás – az iskolai könyvtár szerepe:

- Az ingyenes tankönyvellátás új tankönyvekkel és használt könyvtári tankönyvek kölcsönzésével történik. A kölcsönzést az iskola a tartós tankönyvek beszerzésével oldja meg. Ezeket az ingyenes tankönyveket a rászorult tanulóknak névre szólóan (tanulói és szülői aláírással igazolva) ki kell kölcsönözni az egész tanévre. Év végén az ingyenes tankönyveket vissza kell adni. Amennyiben az ingyenes tanulók számára kikölcsönzött tankönyvek év végén elvesznek, megrongálódnak, úgy azt a szülő téríteni köteles.

Kompetencia-alapú programcsomagok alkalmazása (teljes lefedettség), megfeleltetése az óraszámokkal

- Programcsomagok:

A szövegértés-szövegalkotás és a matematikai-logikai kompetenciák a magyar és matematika tantárgy teljes óraszámában kerültek bevezetésre és kiszélesítésre.

A kompetencia-alapú programcsomagok esetében a részletes **tananyagot és követelményeit** a mellékletben szereplő **tantárgyi tantervcsomagok** tartalmazzák, tantárgyanként és évfolyamonként.

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A hazánk alaptörvényében megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva, és a Nemzeti Köznevelésről szóló törvényben foglalt célok elérése érdekében, a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség átadásában, a kultúra közvetítésében, a szellemi- érzelmi fogékonyság és az erkölcsi érzék elmélyítésében jelöli meg. Célja továbbá, hogy cselekvő elkötelezettségre neveljen, az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi és testi képességeket. Ezáltal járul hozzá, hogy a felnövekvő nemzedék a haza felelős polgárává váljék, reális erkölcsi ítélőképességre tegyen szert, megtalálja a helyét a családban, a társadalomban és a munka világában.

A nevelési – oktatási folyamatnak és az oktatásnak mindenkor összhangban kell lennie hazánk Alaptörvényével. Fontos szerepet kap a nemzeti hagyományok, a nemzeti öntudat fejlesztése, a kisebbségekhez tartozó öntudat ápolása.

A jó nevelés – oktatás nélkülözhetetlen feltétele a szülőkkel való együttműködés, ezért az iskolának meg kell teremtenie azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere, kölcsönös lehet és az együttműködés eredményessé válhat.

A NAT-ban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok a teljes iskolai nevelési – oktatási folyamat közös értékeit jelenítik meg. Így hatják át a pedagógiai folyamatok egészét. Összhangban a kulcskompetenciákban megjelenő ismeretekkel, képességekkel, egyesítik a hagyományos értékeket, valamint az új társadalmi igényeket. A nevelési célok beépülnek az egyes műveltségi területek, tantárgyak követelményeibe, tartalmaiba. A tantárgyak részterületeivé válnak, önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tantervei szerint. A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása, az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője.

Módszertani alapelvek

A tartalmi szabályozást a NAT úgy valósítja meg, hogy az iskolák a pedagógusok, a tanulók sokféle differenciált tevékenysége egységesítést szolgáló közös alapra épülhessen.

A tudományok gyors fejlődése a társadalmi szükségletek új megjelenési formái és a társadalom számos kihívása a megszokottól eltérő feladatok elé állítja az iskolát, a pedagógusképzést.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához a következő szempontokat ajánlatos figyelembe venni:

- olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak kialakítását, fejlesztését
- a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva önállóságukat, alkotóképességüket
- a nevelési – oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismeretének, tudásának, nézeteinek feltárását

- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban alkalmazni kell az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit
- a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat
- a tanítási, tanulási helyzetek, tanulásszervezési módok alkalmazkodjanak az egyes területeken a tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez
- a különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést, és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani, mint az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

2.5. Mindennapos testnevelés:

Az Nkt. 27.§. szerint az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében.

Ebből heti két óra

- iskolai sportkörben való sportolással,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező, vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel

változható ki.

A mindennapos testnevelés programja a testnevelés órákon és a délutáni sportórákon túl tartalmaz az alsó tagozatban mozgásfejlesztő órákat, úszásoktatást, tartásjavító foglalkozásokat, lovaglást, táncoktatást, zenés gyermektornát különböző szabadidős sportágakat. Felső tagozaton különböző labdás sportokhoz kapcsolódó csapatjátékokat, mint például kézilabda, labdarúgás, asztalitenisz. Ezen felül tervezünk a szabadidő hasznos eltöltésére különböző programokat, amelyekbe a szülőket is bevonjuk.

A pedagógiai programban leírt mindennapos testnevelési program a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés. Mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra, elősegíti a kompetencia alapú oktatás kiterjesztését az egész intézményre. A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

A programnak fontos része a gyerekek és szülei számára közös mozgáslehetőségek szervezése.

/ Mint például: kerékpártúrák, gyalogtúrák, felnőtt-, gyerek kézilabda-, illetve labdarúgó bajnokságok megszervezése stb./

Pedagógiai, módszertani kapcsolódási pontok

A mindennapos testnevelés programja része az iskola egészségnevelési programjának.

A program pedagógiailag, módszertanilag szorosan kapcsolódik az intézmény nevelési programjához – ezen belül az intézmény által kidolgozott helyi tantervhez így a testnevelés és sport sajátos eszközeivel járul hozzá, hogy kialakuljon az egymás iránti tisztelet, önfegyelem,

tolerancia, szolidaritás, csapatszellem, kudarctűrés, valamint fejlődjön a szabályok megértése és betartása.

Programunk fő célja a mindennapos testmozgás változatos lehetőségének biztosítása, mellette olyan programok szervezése, amelyek bővítik, kiegészítik, változatosabbá teszik a mindennapos testnevelést és növelik a résztvevők körét.

Sportfoglalkozások – sportjátékok:

- osztályok közötti bajnokságok
- kosárlabda
- floorball
- labdarúgás
- asztalitenisz
- röplabda
- kézilabda
- lovaglás
- néptánc
- társastánc
- úszás
- zenés gyermektorna
- görkorcsolya
- síelés
- konditerem, fitness /külső partner bevonásával/
- egyéb

A sportfoglalkozások-sportjátékok helye minden évben az órarend függvénye.

Külső kapcsolatok:

A mindennapos testnevelési programhoz és az azt kiegészítő más mozgáslehetőségekhez szükségünk van jó kapcsolatokra a sportot szerető és művelő szülőkkel, a helyi sportegyesületekkel, a környék sportegyesületeivel, ezek megfelelő végzettséggel rendelkező sportoktatóival, edzőivel.

2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Alsó tagozat:

Óvoda- iskola átmeneti időszaka

Szülői értekezlet a leendő első osztályos tanulók szülei részére

A beiratkozást megelőzően kb. 6 héttel kerül sor egy tájékoztatást nyújtó szülői értekezletre, melyen bemutatásra kerülnek a leendő tanítók, alkalmazott módszereik.

Harmadik évfolyam

A januári szülői értekezleteken a nem angol nyelvi orientációs osztályba járó tanulók szüleit az osztályfőnökök tájékoztatják arról, hogy a 4. évfolyamtól mely nyelvet lehet választani az

iskolánkban oktatott nyelvek közül. A minden évben esedékes tankönyvrendelés időpontjáig a szülőknek írásban nyilatkozniuk kell, hogy gyermekük melyik idegen nyelvet kívánja 4. osztálytól tanulni.

Választható tanórán kívüli foglalkozások rendje

Az előző tanév végén a pedagógusok munkaközösségi egyeztetést követően írásban jelzik az intézmény vezetője felé, hogy milyen tanórán kívüli foglalkozást, szakkört kívánnak az adott iskolai évben tartani. Ezt követően az intézményvezető dönt arról, hogy a választható órakeret terhére mely foglalkozások indulhatnak, és a tantárgyfelosztás figyelembe vételével megbízza a pedagógusokat.

Szeptember 1-től az osztályfőnökök ismertetik a tanulókkal az adott évben induló foglalkozások, szakkörök listáját.

Sportkörök:

- tömegsport
- felkészítő az MDSZ által meghirdetett országos játékos sportversenyre
- kézilabda
- atlétika
- asztalitenisz
- kosárlabda
- Zöld Sport

Művészeti foglalkozások:

- rajz- és vizuális kultúra szakkör
- néptánc
- énekkar

Tehetséggondozó szakkörök:

- Tudorka matematika
- magyar- szövegértés
- hon-és népismeret
- dráma
- Versbarátok köre
- alsó tagozatos komplex tanulmányi versenyre felkészítő szakkör
- angol
- német

- klíma
- Barangoló
- felvételi előkészítők
- levelező versenyek:
Szövegmanó, Méhecske matematika, Zöld Béka, Bolyai matematika
- Madárbarát szakkör
- Polgári Katasztrófavédelemi versenyre való felkészítés

A pedagógus választás szabályai

A 20/2012. EMMI rendelet 7§ alapján a pedagógusok kiválasztását a következő módon szabályozzuk:

A pedagógus személyének kiválasztására iskolánkban speciálisan csak az óvodából iskolába lépő tanulók szüleinek van lehetősége, a felsőbb évfolyamokon az intézményvezető saját hatáskörében dönt az osztályfőnökök, valamint az osztályban tanító pedagógusok személyéről.

2.7. A kulcskompetenciák fejlesztésével kapcsolatos feladatok, projektoktatás

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához. Ezért lett az iskolai műveltség tartalmának irányadó kánonja a kulcskompetenciák meghatározott rendszere.

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

A kulcskompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek –, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újjátásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

A kiemelt fejlesztési feladatok

A Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek. Összekötik a műveltségterületek bevezetőit és fejlesztési feladatait.

Énkép, önismeret

Az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képe, a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó-alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy, mint a személyiségére jellemző egyéb tulajdonságok. Az egyén maga határozza meg tevékenysége irányát, és aktivitásának mértéke, színvonala is nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről, igényeiről alkotott képtől és az önmagával szemben támasztott elvárásoktól. A Nemzeti alaptantervben megnevezett értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek működését, felhasználhatóságát. Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe, önreflexióikba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, tanulást segítő beállítódásokat, motívumokat, a tanítás-tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában.

Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

Hon- és népismeret

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, *nemzeti kultúránk* nagy múltú értékeit. Ennek során tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése. A NAT a fiatalokat a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre ösztönzi.

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Tanulóinkat iskolás éveik alatt is olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fontos az is, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadóak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is.

A tanulók ismerjék meg az *egyetemes emberi civilizáció* legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele a civil társadalom, a lakóhelyi, a szakmai, kulturális közösség életében és/vagy a politikai életben. Olyan részvétel, amelyet a megfelelő tudás, a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartása, az erőszakmentesség jellemez, és az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelete vezérel. A Magyar Köztársaság közoktatási rendszerének tehát egyik alapvető feladata olyan formális, nem formális és informális tanulási lehetőségek biztosítása, amelyek elősegítik a tanulók *aktív állampolgárrá válását*.

Az aktív állampolgári léthez *ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság* szükséges. A megfelelő ismeretek az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálnak, a képességek, értékorientációk, beállítódások fejlődéséhez az iskolai tanulás teljes folyamata és az iskolai élet teremthet lehetőségeket. Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges rész-képességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének képessége, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások minősége, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja.

Gazdasági nevelés

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát; e tudás általános műveltségünk részévé vált. A gazdaság alapvető összefüggéseit értő és a javakkal okosan gazdálkodni képes egyének nélkül nem képzelhető sem működő demokrácia, sem életképes piacgazdaság. Minden olyan országnak, amely anyagi biztonságra törekszik és szeretne helytállni a globális versenytérben, elemi érdeke, hogy állampolgárai nyitottak legyenek a gazdaság világa felé. A társadalom számára is nélkülözhetetlen, hogy tagjaiban pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt. Értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét.

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekek kapcsolatát.

Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is. Ezért is kell az iskolai nevelés során kellő figyelmet fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

Környezettudatosságra nevelés

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a *társadalmak fenntartható fejlődését*.

A fenntartható fejlődés feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatívan gondolkodnak, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén, és felelősséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikért.

Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvnek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt.

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében. Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.

Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése válják meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

A tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretszajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata.

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni.

Törekedjenek arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában. Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása.

A könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában:

- az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése),
- az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése;
- a csoportos tanulás módszerei,
- kooperatív munka;
- az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása;
- a gondolkodási kultúra fejlesztése;
- az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása;
- az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.

A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. Az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok használata révén. Ismerniük kell a könyvtári keresés módját, a keresés eszközeit, a főbb dokumentumfajtákat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. El kell sajátítaniuk az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikáját, az interneten való keresés stratégiáját.

A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a kiállító terem, a művészeti előadás színtere, de akár a "szabadtér" is.

A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az informatikai eszközök és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában.

A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait, és életszerű tartalommal ruházza fel azokat. Törekednie kell a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, mindennapokban történő felhasználására. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése. Ezzel párhuzamosan érdemes hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése.

Az iskolai tanítás-tanulási folyamatba külső szakértő is bevonható. A külső szakértő kiválasztásáért a külső szakértő által közölt ismeretek és az iskolai pedagógiai program

összhangjáért az iskola igazgatója a felelős. A külső szakértő a tanítási órán a kijelölt pedagógus közreműködésével, a tanulási folyamat pedagógiai szempontból történő kontrollja mellett vehet részt a tanítási folyamatban.

Testi és lelki egészség

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a *pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak* a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelésére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, fiatalokat arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok –, egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit. Készítsenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utasbalesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására). Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek – különösen a serdülőknek – a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel.

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az *iskolai környezet* is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaeorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

Az iskolának – a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a *munka világról*. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek elősegíthetik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismereteiket.

A pályaeorientáció csak hosszabb folyamat során és csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak, órák és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul. Kiemelt figyelmet igényel a *rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége* egyéni és társadalmi szinten egyaránt.

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a *szociális és állampolgári kompetencia* tudatos, pedagógiailag

tervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.

A szociális kompetencia fejlesztésében kiemelt feladat a segítséssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek (pl. vállalkozó-, gazdálkodó- és munkaképesség).

A projektoktatás kiemelkedő szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

A projektoktatás a klasszikus értelmezés szerint:

- konkrét élethelyzetekből bontakozik ki,
- a választott téma a tanulók érdeklődésének megfelelő,
- a tevékenység folyamatában ez az érdeklődés továbbfejlesztődik,
- a projektmunka tervezése, kivitelezése, bemutatása során a tanulók önszervezése és felelőssége érvényesül,
- a projektmunka során sokféle szellemi és fizikai tevékenységformára van lehetőség,
- az együttműködés során sokszínű, intenzív szociális tanulás folyik,
- a téma feldolgozására az interdiszciplináris megközelítés jellemző,
- a projektmunka eredménye mindig valamilyen mások számára is bemutatható produktum,
- a projekt megoldása során a pedagógus szerepe a szemmel tartás, szükség esetén a segítő, továbbblendítő indirekt vagy direkt beavatkozás.
- A projektoktatás központjában a gyerek áll. Nem a folyamatot kell úgy irányítanunk, hogy az eltervezett célok, feladatok megvalósuljanak, hanem a folyamat során megjelenő megközelítésmódokat, tudást, társas megnyilvánulások számtalan változatát kell megerősítenünk vagy korrigálnunk (vagy csak tudomásul vennünk) aszerint, hogy időben távlatosan értelmezett, nevelési koncepciókkal adekvát célrendszerbe hogyan illenek bele.
- A projektoktatásban folyó tanulás jellegzetességei megegyeznek a természetes tanulási folyamat sajátosságaival. Azaz a tanulás mögött valódi érdeklődés van; a saját feladat tartalmának, megoldásmódjának meghatározásában a tanulónak döntő szava van; a feladattal való foglalkozás időtartamát, a munkában való részvétel módját, a munkatársak megválasztását a tanuló befolyásolhatja.

A project munka megvalósítása komplex módon történik.

Céljai:

- A tanuláshoz kötődő, de tanuláson kívüli tevékenységbe ágyazott feladat megvalósítása. (Akár egy nagyszabású, az egész iskolát megmozgató rendezvény keretében)
- Megmutatni azokat a kapcsolódási pontokat, ahol a tanulási folyamat során elsajátított ismeretek értéként jelennek meg a feldolgozás folyamatában.
- Túllépünk a tanulmányi versenyek témáin és módszerein, bizonyítva, hogy a tudás eladhatóvá tétele, gyakorlati alkalmazhatósága növeli a tanulás iránti kedvet.
- Emellett megjelenhetnek azok a "tudások" és technikák, amelyek nem kötődnek tantárgyi ismeretanyaghoz, de fontos részei a mindennapos életben használható ismereteknek.

A projekt egy-egy műveltségi terület komplex megközelítésére vállalkozik (pl. művelődés-, társadalom-, gazdaság- és technikatörténeti, természet- és gazdaságföldrajzi, idegenforgalmi, turisztikai és néprajzi elemeket integrálva a programba). Mindezt a teljesség igénye nélkül, a tanulók életkori sajátosságainak megfelelően kívánja megtenni.

Célunk, hogy az ismereteket olyan formában juttassuk el a tanulókhöz, amely a korosztály érdeklődésére számot tarthat, és amely a hagyományos tantárgyak keretébe nem fér be. Elsődlegesnek tekintjük a lexikális tudás helyett a szemlélet megalapozását, a tanulók emberorientált társadalomszemléletét, értékviszonyulásuk kialakítását, az érdeklődés felkeltését.

A projekt jellegénél fogva elősegíti a további tanulmányokhoz szükséges készségek és képességek fejlesztését és általános értékek felismerését és átélését. Fejleszti a szóbeli és képi kifejezőkészségeket, az együtt dolgozás képességeit, csoportos és önálló kutató- és alkotómunkát, a könyvtári tevékenységet, az olvasmányok beépítését, alkotótevékenységet, manualitást, a játékoságot, ötletességet és fantáziát a tanulásban.

A tevékenység leírása:

A bemutatók több hetes folyamat eredményeképpen jönnek létre. Ez a projektmunka legfőbb értéke, amely messze túlmutat a program lebonyolításának néhány órás időtartamán. A ráfordított idő alatt olyan tervezett és szervezett kutatómunka zajlik, amely a pedagógus fokozott szerepvállalása mellett megteremti minden gyerek számára azt a helyzetet, amelyben motivált abban, hogy a lehető legszínvonalasabban, legérdekesebben tudja a csoport bemutatni a választott témát. A folyamat fejlett kooperációt feltételez, hiszen a sokoldalú bemutatás sokféle érdeklődés kielégítését igényli, amelyhez sokrétű és összetett gyűjtőmunka szükséges.

A kutatómunka eredménye komplex tevékenység (pl.: díszletek és jelmezek kiválasztása, megtervezése, elkészítése; zenék megválasztása, táncok megtanulása, képek vagy dia- és video-bemutatók anyagának válogatása, összeállítása; iskolaújság megszerkesztése)

Ebben a munkában a csoport bármely tagja részt tud venni, talál teret és lehetőséget önmegvalósításra a mechanikus tananyag-elsajátításban nyújtott képességeitől függetlenül. Az információforrások is rendkívül sokfélék: a családi háttérből származó információktól, az iskolai könyvtáron át, az írásos anyagoktól az Internetig. Előzetesen minden csoport elmélyül az általa választott témában, résztvevénységben. Az ehhez szükséges "forgatókönyv", előadott történet, játék, kézművesség a csoportok munkája. Ez a kutatómunka szélesíti a gyerekek ismereteit, építi a csoportszellemet, fejleszti az előadó-képességüket; mindezt játékosan. Minden eszközzel azért dolgozunk, hogy a gyerek veszteségnek érezze, ha kimarad ebből az előkészítő tevékenységből, hangsúlyozni kívánjuk a játékban munkát, tevékenységet vállaló tanulók példaszerepét.

Újszerű tevékenységekkel és munkaformákkal szeretnénk megragadni az érintett korosztály figyelmét, vonzóvá tenni a tanítás-tanulási folyamatot, az önálló felfedező ismeretszerzést, az élményt nyújtó cselekvő részvételt a megismerés folyamatában.

Ennek megfelelően a leginkább használt munkaformák:

- az önálló kutatómunka: egyéni vagy csoportos könyvtári munka, múzeumi megfigyelés,
- a projekt során az osztályok közös alkotást hoznak létre, mely lehet színpadi jelenet, irodalmi vagy egyéb művészi alkotás, tárlat, kiállítás, híradás (újság, esetleg film formában), színpadi jelenet,
- alkotás, dramatizálás, manuális tevékenységek,
- források közös elemzése szöveges, képi, tárgyi forrásanyag,
- olvasmányélmények beépítése,

- kézműves foglalkozások.

Iskolánkban a projektoktatás nem csak tantárgyakat átfogó formában, hanem egy-egy tantárgyon belül is megvalósul.

Projektmunka: az órakeretet meghaladó, és hosszabb időszakra (3-6 hét) kiadott, gyakran több lehetőség alapján választható egyéni vagy kiscsoportos feladatok, tevékenységi formák.

Három hetet meghaladó projekt:

A bemutatók több hetes folyamat eredményeképpen jönnek létre. Ez a projektmunka legfőbb értéke, amely messze túlmutat a program lebonyolításának néhány órás időtartamán. A ráfordított idő alatt olyan tervezett és szervezett kutatómunka zajlik, amely a pedagógus fokozott szerepvállalása mellett megteremti minden gyerek számára azt a helyzetet, amelyben motivált abban, hogy a lehető legszínvonalasabban, legérdekesebben tudja a csoport bemutatni a választott témát. A folyamat fejlett kooperációt feltételez, hiszen a sokoldalú bemutatás sokféle érdeklődés kielégítését igényli, amelyhez sokrétű és összetett gyűjtőmunka szükséges.

A kutatómunka eredménye komplex tevékenység (pl.: díszletek és jelmezek kiválasztása, megtervezése, elkészítése; zenék megválasztása, táncok megtanulása, képek vagy dia- és video-bemutatók anyagának válogatása, összeállítása; iskolaújság megszerkesztése)

Ebben a munkában a csoport bármely tagja részt tud venni, talál teret és lehetőséget önmegvalósításra a mechanikus tananyag-elsajátításban nyújtott képességeitől függetlenül. Az információforrások is rendkívül sokfélék: a családi háttérből származó információktól, az iskolai könyvtáron át, az írásos anyagoktól az Internetig. Előzetesen minden csoport elmélyül az általa választott témában, résztvevénységben. Az ehhez szükséges "forgatókönyv", előadott történet, játék, kézművesség a csoportok munkája. Ez a kutatómunka szélesíti a gyerekek ismereteit, építi a csoportszellemet, fejleszti az előadó-képességüket; mindezt játékosan.

Minden eszközzel azért dolgozunk, hogy a gyerek veszteségnek érezze, ha kimarad ebből az előkészítő tevékenységből, hangsúlyozni kívánjuk a játékban munkát, tevékenységet vállaló tanulók példaszerepét.

Újszerű tevékenységekkel és munkaformákkal szeretnénk megragadni az érintett korosztály figyelmét, vonzóvá tenni a tanítás-tanulási folyamatot, az önálló felfedező ismeretszerzést, az élményt nyújtó cselekvő részvételt a megismerés folyamatában.

A projektoktatáshoz a leginkább használt munkaformák:

- a projekt során az osztályok közös alkotást hoznak létre, mely lehet színpadi jelenet, irodalmi vagy egyéb művészi alkotás, tárlat, kiállítás, híradás (újság, esetleg film formában), színpadi jelenet,
- alkotás, dramatizálás, manuális tevékenységek,
- források közös elemzése szöveges, képi, tárgyi forrásanyag,
- olvasmányélmények beépítése,
- kézműves foglalkozások.

Iskolánkban a projektoktatás nem csak tantárgyakat átfogó formában, hanem egy-egy tantárgyon belül is megvalósul.

Projektmunka: az órakeretet meghaladó, és hosszabb időszakra (3-6 hét) kiadott, gyakran több lehetőség alapján választható egyéni vagy kiscsoportos feladatok, tevékenységi formák (pl. kutatás, adatok, tények, információk összegyűjtése, rendszerezése és feldolgozása)

A három hetet meghaladó projekt konkrét témáját az adott tanév munkatervében rögzítjük.

Témahét:

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája. Az adott tárgykört a diákok öt tanítási napon, iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenység típusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel. A témahét időtartama alatt az egyes tanórákon a témával kapcsolatos ismereteket sajátítják el a gyerekek. Minden tantárgy egy tanóráját programhoz köthető tananyaggal töltjük meg, melyet a tanmenetben is rögzítünk. A feladatokat az osztályban tanítókkal, szaktanárokkal, napközis nevelőkkel végzik a gyerekek.

Témahetünk konkrét programját az adott tanév munkatervében rögzítjük.

Moduláris oktatási program

A tananyag kisebb, egy-egy témakört feldolgozó részei a modulok, melyek az egyes tanórák anyagánál nagyobb, de a tananyag egészénél kisebb egységek.

A modulok úgy épülnek fel, hogy ismeretanyaguk és gyakorlatsoraik teljes egészében lefedik a feldolgozandó tartalmat. Az így építkező tananyag felkínálja a tanórán kívüli tevékenységeket, az élet különböző területein hasznosítható alkalmazást, a közvetlen gyakorlati kipróbálást.

Téma: Helytörténet, hagyományteremtés

A témaválasztásról:

Hazánkat és népünket is csak akkor szerethetjük igazán, ha a múltját is jól ismerjük, ennek az ismeretnek pedig fontos része a helytörténet és a néphagyomány.

A hagyomány a mai élet nagyon sok területén jelen van, de már nincs olyan meghatározó ereje, mint régebben volt.

Az ember mindig tudni akarta, milyen volt korábban, mit alkotott, hogyan élt.

Régen a kultúra nagyobb része apáról fiúra szállt, szájról szájra öröklődött. Legtöbbször a családban sajátították el a jövő generációk foglalkozásukat, ragaszkodtak a tradíciókhoz.

A néprajz nem iskolai tantárgy, mégis mi emberek beleszülettünk a hagyományainkba. Ezért fontosnak tarjuk iskolánkban a hon- és népismeret tantárgy keretein belül olyan modul kialakítását, amely a helyi hagyományokat felébreszti és erősíti a diákok hazaszeretetét.

Fontos, hogy a közvetlen környezet, a szülőföld példáján keresztül képet kapjanak a tanulók a falu rendjéről, szokásairól. Felkeltse érdeklődésüket a „mindennapi történelem”. Régi családi történetek, fényképek, iratok, fotók, filmek, múzeumi tárgyak bemutatásán keresztül ismerjék meg Pilis múltját. Az így megszerzett ismeretek eligazodási pontot nyújtsanak a jelenismerethez.

A modul közvetlen célja

A tanulók ismerjék meg szűkebb településük létrejöttét, kialakulását.

Ápolják és vigyék tovább a helyi hagyományokat, szokásokat (pl.: szüret, szüreti bál)

Alakuljon ki bennük a falu jeles napjainak, ünnepeinek tisztelete. Ismerjék meg iskolájuk névadóját.

Tudatosuljon bennük az emberi munka fontossága, a családi munkamegosztás.

Alakítsák tevékenyen közvetlen környezetüket, városukat.

A modul feladata

Helyi néphagyományaink megismerése, különös tekintettel a következőkre:

- iskola története, hagyományai, az iskola névadója
- a lakóhely nevezetességei
- a lakóhely neves történelmi eseményeinek megismerése
- a lakóhely néphagyományainak, népművészetének megismerése, ápolása
- néprajzi gyűjtőmunka a lakóhelyről (kiállítás rendezése)
- tanulmányi kirándulás a Néprajzi Múzeumba
- kézműves foglalkozásokon részvétel

A modul konkrét tartalma

1.	Pilis kialakulása, faluszerkezet, házak Pilisen
2.	Egy népszokás részletes megismerése: szüret, szüreti bál
3.	Pilisi mesteremberek, pilisi mesterségek, múzeumlátogatás
4.	Jeles napok: Gubányi Károly, iskolánk névadója

A modul megvalósításának terve

6. osztály Hon- és népismeret tantárgy keretében a „Helytörténet, hagyományteremtés” c. modul beépítése. A modul a tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon valósulhat meg.

A kompetencia alapú oktatás implementációja

A NAT szerinti kulcskompetencia-területek fejlesztését, újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazását támogató oktatási programok és taneszközök bevezetése, alkalmazása.

- Az iskola meghatározott osztályaiban szerzett gyakorlati tapasztalatok felhasználásával a „Szövegértés-szövegalkotás” kulcskompetencia területen adaptációval és saját innovációban kidolgozott kompetencia alapú oktatási programcsomag alkalmazása
- Az iskola meghatározott osztályaiban szerzett gyakorlati tapasztalatok felhasználásával a „Matematika” kulcskompetencia területen adaptációval és saját innovációban kidolgozott kompetencia alapú oktatási programcsomag alkalmazása
- Az iskola meghatározott osztályaiban szerzett gyakorlati tapasztalatok felhasználásával a „*Szociális- és életvitel*” kulcskompetencia területen adaptációval és saját innovációban kidolgozott kompetencia alapú programcsomag alkalmazása

Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása

- Az iskola meghatározott osztályaiban szerzett gyakorlati tapasztalatok felhasználásával az „*Anyanyelvi műveltségterület*” esetében valósítjuk meg.

Oktatási programok, újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése:

- Az implementációs tevékenységet segítő, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertan alkalmazása, kooperatív technikák, projekt módszer, témahét, drámapedagógia, múzeum pedagógia stb. alkalmazása.

IKT eszközök használata, digitális készségek fejlesztése:

- Digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése.

A hátrányos helyzetű és különleges bánásmódot igénylő tanulók esélyegyenlőségének javítása:

- A hátrányos helyzetű gyerekek, tanulók és a sajátos nevelési igényű gyerekek, integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az elsajátítottak intézményi adaptációjának megvalósítása, szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása, a lemorzsolódás és kirekesztődés megelőzését támogató személyközpontú, egyéni tanulási utak, komplex végigkísérési folyamatok kialakítása.
- A pályázat keretében teljes tantestületi szinten megismert IPR általános módszertani, továbbá differenciálási elemeinek a teljes tantárgyi rendszerben, a nevelés-oktatás átfogó szintjén.

Megismert „Jó gyakorlatok” intézményi alkalmazása, átfogó intézményfejlesztés megvalósítása:

- „Jó gyakorlatok” intézményi honosítása, adaptációja, integrálása az intézményi dokumentumokba, a napi nevelő-oktató munkába.
- Intézmények közötti szakmai együttműködések, referencia intézményekkel való együttműködés kialakítása,
- A pedagógusok horizontális együttműködési, tanulási lehetőségeinek megteremtése, referenciahelyi szolgáltatások igénybe vétele.
- Az intézmény saját innovációinak továbbvitele, szükség esetén korrekciója, a fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztése.

A helyi tanterv a TÁMOP 3. 1. 4 program szerinti módosított tantárgyi rendszert (műveltség terület tantárgyi bontás nélküli oktatása stb.), illetve óraszámokat nem tartalmazza.

Ezért a program fenntartási időszakára (2015/2016 tanévig) a konkrét pályázati kötelezettségekhez kapcsolódó tantárgyszerkezeti szabályozást az iskola adott tanévi munkatervében kívánjuk megjeleníteni:

- aktuális tantervek átdolgozása
- műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása

- moduláris oktatási program (tantárgy, osztály, értékelés)
- projekt, témahét

A kompetencia alapú oktatás implementációjának ütemezése

Célok, indikátormutatók	Implementáció éve	Fenntarthatóság				
	2010/2011	2011/201 2	2012/20 13	2013/20 14	2014/20 15	2015/20 16
teljes tanórai lefedettséget biztosító programcsomag	+	+	+	+	+	+
egy választott kulcskompetencia területi programcsomag	+	+	+	+	+	+
műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása	+	+	+	+	+	+
digitális tartalmak, taneszközök használata (25 %)	25	25	25	25	25	25
A hátrányos helyzetű és SNI tanulók esélyegyenlőségének javítása	+	+	+	+	+	+
új módszerek intézményi alkalmazása, elterjesztése,	+	+	+	+	+	+
önálló intézményi innováció megvalósítása	+	+	+	+	+	+
jó gyakorlatok átvétele	+					

2.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések:

2.8.1. Törvényi háttér

A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról kimondja, hogy:

az Országgyűlés elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, azon szándékától vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, kinyilvánítva azt, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami kötelezettség, tekintettel a 20/2012 (augusztus 31.) EMMI rendelet 7 § I. bekezdés bn. fejezetére.

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyar Köztársaság területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

2. § Az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket e törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

Az alábbi paragrafusokban pedig az oktatási-nevelési folyamatokban határozza meg az egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség szempontjait:

- 27. §** (1) Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre,
- a) amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy
 - b) amelynek megszervezéséhez az állam
 - ba) közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy
 - bb) közvetve - így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján - hozzájárul (a továbbiakban együtt: oktatás).
- (2) Az egyenlő bánásmód követelményét az (1) bekezdésben meghatározott oktatással összefüggésben érvényesíteni kell különösen
- a) az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
 - b) az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
 - c) a teljesítmények értékelése,
 - d) az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
 - e) az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
 - f) a kollégiumi elhelyezés és ellátás,
 - g) az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
 - h) a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
 - i) az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.
- (3) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely személy vagy csoport
- a) jogellenes elkülönítése egy oktatási intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,

- b) olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.
- (4) Az oktatási intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

2.8.2. Az esélyegyenlőségi program célja

- olyan pedagógiai környezet kialakítása, mely tiszteletben tartja a sokszínűséget, mentes a hátrányos megkülönböztetéstől, jogellenes elkülönítéstől, biztosítja a közoktatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést,
- biztosítani az intézményben a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését,
- elősegíteni a hátrányos helyzetű csoportok esélyteremtésének előmozdítását, szükség szerint egyének, társadalmi csoportok előnyben részesítése által az esélyegyenlőtlenség felszámolásának érdekében az alábbi tevékenységek során:
 - a beiratkozásnál, felvételinél,
 - tanításban, ismeretközvetítésben,
 - a gyerekek egyéni fejlesztésében,
 - az értékelés gyakorlatában,
 - tanulói előmenetelben,
 - a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
 - a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
 - a továbbtanulásban, pályaorientációban,
 - a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében,
 - a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

2.8.3. Esélyegyenlőség az intézményben

Intézményünk semmilyen vonatkozásban nem folytat szegregációs gyakorlatot, tudatosan és tervszerűen törekszik a gyerekek/tanulók esélykülönbségeinek mérséklésére.

Tudatosan törekszünk az eredményes együttnevelés feltételeinek biztosítására, a különleges bánásmódot igénylő és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók hatékony integrált oktatásának megvalósítására.

2.8.4. Támogató, szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenységek:

Napközis ellátás: a tanulóknak biztosítjuk a napközis ellátást. Ez különösen az alsó tagozatosok és a hátrányos helyzetű gyerekek számára kiemelten fontos. Indokolt esetben a napközis ellátást a nevelőink is kezdeményezik, javasolják.

Felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok; a fejlesztésre szoruló diákok számára korrepetáló, felzárkóztató foglalkozások lehetőségét biztosítjuk.

A tankönyvtámogatás; a jogszabályi előírásoknak megfelelően biztosítjuk az ingyenességet a rászoruló tanulók számára. Az iskolai könyvtár fejlesztésekor is fontos szerepet kap a tankönyvigények kielégítése.

Kapcsolattartás a szülőkkel; kiemelten fontosnak tartjuk a szülőkkel való együttműködést, kapcsolattartást, tájékoztatást. A szülőket tájékoztatjuk a szociális juttatások lehetőségeiről is szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon. A nevelők - igény szerint - segítséget nyújtanak az igénylések kivitelezésekor is.

Kapcsolattartás a szakszolgáltató intézménnyel, a szakértői bizottsággal: indokolt esetben - a gyerek érdekeit messzemenően figyelembe véve - a törvényes lehetőségeket kihasználva járunk el, kezdeményezünk esetenként szakértői vizsgálatot. A fejlesztések a szakvélemények szerint zajlanak.

2.8.5. Kötelezettségek

Az intézményi esélyegyenlőségi feladat-terv irányításáért és végrehajtásáért felelős vezető személy: az intézmény vezetője. Az ő feladata és felelőssége a feladat-terv megvalósításának koordinálása (az érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása), a program végrehajtásának nyomon követése, és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása.

Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény valamennyi dolgozója tudatában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásoknak, biztosítsák a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézménnyel szerződéses viszonyban álló, számára szolgáltatást nyújtó valamennyi fél ismerje az esélyegyenlőségi programot valamint az iskolai esélyegyenlőségi feladat-tervet.

2.8.6. Nyilvánosság, érvényesség, legitimáció

Nyilvánosság

- Az intézmény esélyegyenlőségi feladat-tervét megismerteti a dolgozói közösséggel, a szülői értekezleteken a szülői közösséggel, valamint a diákönkormányzattal.
- Az intézmény esélyegyenlőségi feladat-tervét közzé teszi saját lehetőségei szerint, és elérhetővé teszi azt a nevelői szobákban és az iskolai könyvtárban.

- Az intézmény bevon minden elérhető eszközt és helyi médiumot a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A program monitoring vizsgálata, érvényessége

Az iskola az éves szakmai beszámolók alkalmával tekinti át az esélyegyenlőségi programban meghatározottak teljesítését. A megvalósítás során felmerült problémákat megoldjuk, keressük a prevenció lehetőségét. Az éves értékelést ismertetni kell az iskola fenntartójával. A program végrehajtása során érkezett észrevételeket megvizsgáljuk, szükség esetén a programot módosítjuk.

Szankcionálás

Az intézményi közoktatási esélyegyenlőség megsértését érintő eseteket és panasztételeket az intézmény vezetője köteles kivizsgálni. Az esélyegyenlőség megsértésének megállapítása esetén az intézmény köteles az esélyegyenlőséget sértő intézkedést, programot, vagy állapotot megszüntetni.

2.9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A sokszínű tevékenységformákkal összhangban: pl. produktum értékelése (az egyes tanulóknál, csoportmunka esetében), projektnél, témahétnél, gyűjtőmunka, stb. Annak meghatározása, hogy a produktumok milyen súllyal kerülnek figyelembevételre a többi osztályzathoz képest?

A) A tanuló írásbeli beszámoltatásának formái :

a) témazáró dolgozat: egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak;

b) egyéb dolgozat: egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető

c) Az év eleji, félévi, év végi felmérések alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérések csak akkor oszthatóak, ha megfelelő ismétlés, gyakorlás után került sor rájuk

B) Az írásbeli beszámoltatás korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

1. Az írásbeli beszámoltatás szerepe, súlya

a) A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát

kíváná. A magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben. Ugyanakkor a tanulók kifejezőképességbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzesszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren.

b) A témazáró dolgozatok – nagyobb súllyal való - értékeléséről a szaktanár dönt a munkaközösség véleményének figyelembevételével. A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál nagyobb súllyal fog figyelembe venni.

2. Az írásbeli beszámoltatás rendje és korlátai:

a) Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja, egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem íratunk. Adott napon előnyt élvez a heti egy (vagy kevesebb) óraszámú tantárgy.

b) Egyéb dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, a dolgozatot tíz munkanapon belül kijavítja;

c) A szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb dolgozatot mindaddig, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulóknak.

d) A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből, azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőképesség fejlesztésére.

2.10 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A) A házi feladatok kiadásának szempontjai :

- a tanulók napi és heti terhelése,
- az egyes diákok képességeit, adottságai,
- az életkori sajátosságok,
- az értelmi fejlettség,
- a fejlődés üteme,
- házi feladat előkészítettsége,

B) A házi feladatok kiadásának és ellenőrzésének alapelvei:

- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákokat állandó önellenőrzésre!
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük, iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- A napközis kollégák folyamatosan tájékoztassák a pedagógusokat a házi feladatok

mennyiségéről, azok megoldásáról egyénre szabottan is!

- A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre!
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint!
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikkra szokásos.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

2.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk a matematikát, magyart, az idegen nyelvet, az informatikát, amennyiben az intézményvezető a nevelőtestület általa elfogadott tantárgyfelosztásban ezt rögzíti. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

2.12. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 80.§ (1) rendelkezése alapján az általános iskolában, középiskolában és szakiskolában évente két alkalommal”, ősszel és tavasszal gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának méréséről.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 81. § (1) alapján valamint az iskola a pedagógiai programjában meghatározott mérési időszakban és mérési módszer alkalmazásával tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A mérés, vizsgálat lefolytatható egyszeri alkalommal és megszervezhető legfeljebb két hónapig terjedő időszakra is. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi.

(2) Az (1) bekezdés szerint lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A törvény által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk, melyek mutatják a gyerekek fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

1.A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként két alkalommal október és május hónapban. (A felmérés a „Hungarofit teszt” alapján került összeállításra. Lásd: *Módszerek a tanulók fizikai felkészültségének, teljesítményének mérésére, értékelésére Szerkesztette: Andrásné Dr. Teleki Judit, MKM 1997.*)

2.A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az értesítő könyvön keresztül a szülők tudomására hozzák.

3.A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:

1.feladat: HELYBŐL TÁVOLUGRÁS (Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

Kiinduló helyzet: a tanuló az elugró vonal (elugró deszka) mögé áll úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érinti.

Feladat: térdhajlítás – és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsútos mélytartásba, előzetes lendületszerzés –, majd erőteljes páros lábú elrugaskodás és elugrás előre.

Értékelés: az utolsó nyom és az elugró vonal közötti távolságot mérjük méterben.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	1.00	1.10	1.23	1.34	1.45	1.55	1.64	1.72
2	1.03	1.13	1.26	1.37	1.48	1.58	1.67	1.75
3	1.06	1.16	1.29	1.40	1.51	1.61	1.70	1.78
4	1.09	1.19	1.30	1.43	1.54	1.64	1.73	1.81
5	1.12	1.22	1.34	1.46	1.57	1.67	1.76	1.84

6	1.15	1.25	1.37	1.49	1.60	1.70	1.79	1.87
7	1.18	1.28	1.40	1.52	1.63	1.73	1.82	1.90
8	1.21	1.31	1.44	1.55	1.66	1.76	1.85	1.93
9	1.24	1.34	1.47	1.58	1.69	1.79	1.88	1.96
10	1.27	1.37	1.50	1.61	1.72	1.82	1.91	1.99
11	1.30	1.40	1.53	1.64	1.75	1.85	1.94	2.02
12	1.33	1.43	1.56	1.67	1.78	1.88	1.97	2.05
13	1.36	1.45	1.59	1.70	1.81	1.91	2.00	2.08
14	1.39	1.48	1.62	1.73	1.84	1.94	2.03	2.11
15	1.42	1.52	1.65	1.76	1.87	1.97	2.06	2.14
16	1.45	1.56	1.68	1.79	1.90	2.00	2.09	2.17
17	1.48	1.58	1.72	1.82	1.93	2.03	2.12	2.20
18	1.51	1.62	1.76	1.85	1.97	2.07	2.16	2.24
19	1.54	1.66	1.80	1.89	2.01	2.11	2.20	2.28
20	1.57	1.70	1.84	1.94	2.05	2.15	2.24	2.32
21	1.61	1.74	1.87	1.98	2.09	2.19	2.28	2.36

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Évfolyam							
1	0.97	1.08	1.17	1.24	1.31	1.38	1.43	1.47
2	1.00	1.11	1.20	1.27	1.34	1.41	1.45	1.50
3	1.03	1.14	1.23	1.30	1.37	1.44	1.48	1.53
4	1.06	1.17	1.26	1.34	1.40	1.47	1.51	1.56
5	1.09	1.20	1.29	1.38	1.43	1.50	1.54	1.59
6	1.12	1.23	1.32	1.41	1.45	1.53	1.57	1.62
7	1.15	1.26	1.35	1.44	1.48	1.56	1.60	1.65
8	1.19	1.29	1.38	1.47	1.51	1.59	1.63	1.68
9	1.22	1.32	1.41	1.50	1.54	1.62	1.66	1.71
10	1.25	1.35	1.44	1.53	1.57	1.65	1.69	1.74
11	1.29	1.38	1.48	1.56	1.60	1.68	1.72	1.77
12	1.32	1.41	1.50	1.59	1.63	1.71	1.74	1.80

13	1.35	1.44	1.53	1.62	1.66	1.74	1.77	1.84
14	1.39	1.48	1.57	1.65	1.69	1.77	1.80	1.87
15	1.41	1.50	1.60	1.68	1.72	1.80	1.83	1.90
16	1.44	1.53	1.64	1.71	1.76	1.84	1.87	1.94
17	1.47	1.57	1.67	1.74	1.80	1.87	1.91	1.98
18	1.50	1.60	1.70	1.77	1.84	1.90	1.95	2.02
19	1.54	1.64	1.74	1.80	1.88	1.94	1.99	2.05
20	1.57	1.68	1.78	1.84	1.92	1.98	2.03	2.08
21	1.61	1.72	1.81	1.88	1.96	2.02	2.07	2.11

2. feladat: HASONFEKVÉSBŐL TÖRZSEMELÉS ÉS LEENGEDÉS FOLYAMATOSAN

(A hátizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja laza tarkórártás helyzetében van. A vizsgálatot végző személy az egymáshoz tett lábfejeket a földhöz szorítja.

Feladat: a tanuló az 1. ütemre törzsemelést végez,

2. ütemre összeérinti a könyökét az álla alatt,

3. ütemre visszanyit tarkórártásba,

4. ütemre törzsét leengedve visszafekszik a földre.

Értékelés: négy perc alatt végrehajtott törzsemelések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	20	22	24	26	28	30	32	34
2	24	26	28	30	32	34	36	38
3	28	30	32	34	36	38	40	42
4	32	34	36	38	40	42	44	46
5	36	38	40	42	44	46	48	50
6	40	42	44	46	48	50	52	54
7	44	46	48	50	52	54	56	58
8	48	50	52	54	56	58	60	62

9	52	54	56	58	60	62	64	66
10	56	58	60	62	64	66	68	70
11	60	62	64	66	68	70	72	74
12	64	66	68	70	72	74	76	78
13	68	70	72	74	76	78	80	82
14	72	74	76	78	80	82	84	86

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	16	19	22	25	28	29	30	32
2	20	23	24	29	32	33	34	36
3	24	27	28	33	36	37	38	40
4	28	31	32	37	40	41	42	44
5	32	35	36	41	44	45	46	48
6	36	39	40	45	48	49	50	52
7	40	43	44	49	52	53	54	56
8	44	47	48	53	56	57	58	60
9	48	51	51	57	60	61	62	64
10	52	55	56	61	64	65	66	68
11	56	59	60	65	68	69	70	72
12	60	63	64	69	72	73	74	76
13	64	67	68	73	76	77	78	80
14	68	71	74	77	80	82	83	84

3. feladat: HANYATT FEKVÉSBŐL FELÜLÉS TÉRDÉRINTÉSSSEL FOLYAMATOSAN
(A hasizmok erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló torna vagy egyéb puha szőnyegen, a hátán fekszik, és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja. Laza tarkóratartás előre néző könyökkel.

Feladat: a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat. Hanyatt fekvés és újabban felülés következik folyamatosan.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott felülések száma négy perc alatt.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	25	28	31	34	36	38	40	42
2	30	33	36	39	41	43	45	47
3	35	38	41	44	46	48	50	52
4	40	43	46	49	51	53	55	57
5	45	48	51	54	56	58	60	62
6	50	53	56	59	61	63	65	67
7	55	58	61	64	66	68	70	72
8	60	63	66	69	71	73	75	78
9	65	68	71	74	76	78	80	82
10	70	73	76	79	81	83	85	87
11	75	78	81	84	86	88	90	92
12	80	83	86	89	91	93	95	97
13	85	88	91	94	96	98	100	102
14	90	93	96	98	100	102	104	106

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	20	23	26	29	32	34	36	38
2	25	28	31	34	36	38	40	42
3	30	33	36	39	41	43	45	47
4	35	38	41	44	46	48	50	52
5	40	43	46	49	51	53	55	57
6	45	48	51	54	56	58	60	62
7	50	53	56	59	61	63	65	67
8	55	58	61	64	66	68	70	72
9	60	63	66	69	71	73	75	77

10	65	68	71	74	76	78	80	82
11	70	73	76	79	81	83	85	87
12	75	78	81	84	86	88	90	92
13	80	83	86	89	91	93	95	97
14	85	88	91	94	96	98	100	102

4. feladat: FEKVŐTÁMASZBAN KARHAJLÍTÁS ÉS NYÚJTÁS FOLYAMATOSAN
(A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: lányok 2 perc; fiúk: 4 perc.

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz (tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar).

Feladat: a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és karhajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	5	7	9	11	13	15	17	19
2	7	9	11	13	15	17	19	21
3	9	11	13	15	17	19	21	23
4	11	13	15	17	19	21	23	25
5	13	15	17	19	21	23	25	27
6	15	17	19	21	23	25	27	29
7	17	19	21	23	25	27	29	31
8	19	21	23	25	27	29	31	33
9	21	23	25	27	29	31	33	35
10	23	25	27	29	31	33	35	37
11	25	27	29	31	33	35	37	39
12	26	28	30	32	34	36	38	40
13	27	29	31	33	35	37	39	41

14	28	30	32	34	36	38	40	42

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	1	1	2	2	3	4	5	6
2	1	2	2	3	4	5	6	7
3	2	2	3	4	5	6	7	8
4	2	3	4	5	6	7	8	9
5	3	4	5	6	7	8	9	10
6	4	5	6	7	8	9	10	11
7	5	6	7	8	9	10	11	12
8	6	7	8	9	10	11	12	13
9	7	8	9	10	11	12	13	14
10	8	9	10	11	12	13	14	15
11	9	10	11	12	13	14	15	16
12	10	11	12	13	14	15	16	17
13	11	12	13	14	15	16	17	18
14	12	13	14	15	16	17	18	19

4. A tanulók minősítése a négy feladatban elért összes pontszám alapján.
5. Négyütemű fekvőtámasz felmérése 4 osztálytól időre / egy perc alatt / darabszám alapján.
6. Egykezes felső labdaátadás falra pattintással 1 perc alatt darabszám alapján.
A minősítések az 5. osztálytól az előző felmérések alapján történnek.

2.13. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.13.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészségnevelés célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat: tegyenek saját egészségük érdekében.

Az egészségvédelem kiemelt témakörei:

- az életkorral járó biológiai-, pszichohigiénés-, életmódi tennivalók;

- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései;
- az egészségre káros szokások (helytelen táplálkozás, inaktív életmód);
- az antihumánus szenvedélyek, drogvenció;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek, a személyiség fejlesztése;
- az egészségérték tudatosítása.

Az egészségnevelés lehetséges szinterei:

- Iskolai programok
- Tanórai foglalkozások
- Szaktárgyi órák témafeldolgozása

(Minden tantárgynak van konkrét csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez.)

- Osztályfőnöki órák

(Konkrét témakörök feldolgozása, ismeretátadás és interaktív gyakorlatok, esetelemzések. Az ismeretátadó órákhoz szükség esetén külső előadókat, szakembereket lehet hívni.)

- Tanórán kívüli foglalkozások
- Napközis foglalkozások

(A személyiségfejlesztő játékoknak, gyakorlatoknak kiváló szintere lehet a napközi.)

- Délutáni szabadidős foglalkozások

(Sportprogramok, számítógépterem-használat, vetélkedők, versenyek, játékos programok, filmvetítések)

- Szülői értekezletek

(Osztály-, évfolyam- vagy iskolaszintű, esetleg külső előadó, pld. orvos, pszichológus, rendőr.)

- Értekezletek, esetmegbeszélések, tréningek

(Elsősorban a pedagógusok számára, illetve a szülők képviselőit is meghívjuk, amikor a program, illetve a téma engedi.)

- Iskolán kívüli rendezvények
- Drogvenció rendezvények
- Továbbképzések
- Kirándulások, túrák, sportprogramok, erdei iskola, tábor

Az egészségnevelés lehetséges programformái:

- filmvetítés
- szakkörök
- kiscsoportos beszélgetések
- témahetek
- témanap
- napközis foglalkozások
- sportprogramok
- kirándulások
- családi nap
- erdei iskola

Az egészségneveléssel és a környezeti neveléssel összefüggő, tanórán kívüli szakmai programok

- Védőnői ügyelet biztosítása;
- Egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, szemészet, hallás vizsgálat, stb.);
- Egészségügyi felvilágosító előadások;
- Drogprevencióhoz kapcsolódó rendezvények;
- Osztálykirándulások, táborok, erdei iskola;
- Kreatív, cselekedtető akciók (pl.: szemétszedés, faültetés, stb.);
- A külső programokhoz kötődően balesetmegelőzési felvilágosító előadások;
- A külső programokhoz kötött környezetvédelmi előadások, tájékoztatók, gyakorlatok;
- Évente egy sportnap
- A médiában megjelenő, mértéktelen fogyasztásra ösztönző reklámok hatásainak ellensúlyozása
- Szelektív szeméthyűjtés megszervezése;
- Szárazelemek gyűjtése;
- Papírgyűjtés
- Környezetbarát, újrahasznosítható anyagok használata;
- Takarékoság, takarékos megoldások alkalmazása (pl. energiatakarékos izzók, hőszigetelt nyílászárók stb.);

- Cserepes, élő növények az osztálytermekben, folyosókon (ahol a fényviszonyok lehetővé teszik)

Az egészségnevelési és környezeti nevelési program megvalósítása elsősorban a tantestület elkötelezettségén, a személyes példamutatáson és azon múlik, hogy mennyire sikerül a családokat az általunk képviselt értékek és követelmények mellé állítani.

2.13.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés célja a tanulók ösztönzése saját élő és élettelen környezetük megismerésére, alakítására, védelmére, a környezetet károsító jelenségek felismerésére, az azok elleni tudatos fellépésre.

A WHO egészségdefiníciója hangsúlyozza, hogy az egészség nem pusztán a betegségek hiánya, hanem testi-lelki és társadalmi jóllét, mely a fenntartható fejlődésnek is egyik elengedhetetlen alapfeltétele.

Az egészségnevelés és környezeti nevelés célja

Az egészségnevelés célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat: tegyenek saját egészségük érdekében.

Az egészségvédelem kiemelt témakörei:

- az életkorral járó biológiai-, pszichohigiénés-, életmódi tennivalók;
- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései;
- az egészségre káros szokások (helytelen táplálkozás, inaktív életmód);
- az antihumánus szenvedélyek, drogprevenció;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek, a személyiség fejlesztése;
- az egészségérték tudatosítása.

A környezeti nevelés célja a tanulók ösztönzése saját élő és élettelen környezetük megismerésére, alakítására, védelmére, a környezetet károsító jelenségek felismerésére, az azok elleni tudatos fellépésre.

A WHO egészségdefiníciója hangsúlyozza, hogy az egészség nem pusztán a betegségek hiánya, hanem testi-lelki és társadalmi jóllét, mely a fenntartható fejlődésnek is egyik elengedhetetlen alapfeltétele.

2.14. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk minősítése. A minősítési rendszerrel célunk az egységes szemléletű értékelés megvalósítása.

2.14.1. A minősítés formái:

A tanuló magatartásának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

A tanuló szorgalmának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Félévkor a minősítés az ellenőrző könyvbe csak számmal kerül be, az év végi bizonyítványba a fenti egyszavas minősítéseket kell beírni.

2.14.2. A minősítés eljárásrendje:

- A tanulók magatartását és szorgalmát az első évfolyamon szöveges minősítéssel kell kifejezni. A második évfolyamon havonta osztályzattal, félévkor szöveges minősítéssel év végén a hagyományos osztályzatos módszert használjuk. Harmadik osztálytól a tanuló magatartását és szorgalmát tanítási év közben havonta érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük.
- Az osztályfőnök az általa gyűjtött információk alapján a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az egyes tanulók minősítési fokozatára.
- A minősítések kialakításában az osztályfőnök támaszkodik az osztályban tanító tanárok véleményére és a minősítést megvitatja az osztályközösséggel, valamint az érintett tanulóval.
- A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján alakul ki az érvényben lévő minősítési fokozatok alapján.
- Az első félévben, az első időszakban-, a tanév végén az egész tanévben mutatott magatartást és szorgalmat értékeljük.
- A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.
- A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.
- Az értékelés alapelveit, az egyes minősítések feltételeit az osztályfőnök a tanulókkal az év eleji első osztályfőnöki órákon, a szülőkkel a tanév első szülői értekezletén ismerteti.

2.14.3. A magatartás értékelésének elvei

Magatartás	Példás	Jó	Változó	Rossz
Fegyelmezettsége	Nagyfokú, állandó, másokra pozitívan kiható	Megfelelő, még nem teljesen a sajátja	Másokat zavaró, kifogásolható, gyenge, ingadozó, de igyekszik javulni	Erősen kifogásolható, másokat erősen zavaró, negatív
Viselkedés-kultúrája,	Kifogástalan, példaértékű,	Kevés kivetnivalót hagy	Udvariatlan, nyegle	Durva, romboló, közönséges,

hangneme	tisztelettudó, udvarias	maga után		goromba, heves, hangoskodó
Hatása a közösségre, társas emberi kapcsolatai	Pozitív, aktív, segítőkész, kezdeményező	Részt vesz, de befolyást nem gyakorol, jóindulatú	Nem árt, ingadozó, közömbös, vonakodó, komisz	Negatív, goromba, ártó, lélektelen, megfélemlítő
Házirend betartása	Betartja és arra ösztönöz	Néha hibázik	Részben tartja be Igazolatlanul mulaszt.	Sokat vét ellene. Több alkalommal igazolatlanul mulaszt.
Felelősségérzete	Nagyfokú felelősségtudat jellemzi	Időnként feledékeny	Ingadozó	felelőtlen, megbízhatatlan
Fegyelmi intézkedések	Nincs írásbeli figyelmeztetője, intője vagy rovója	Nincs írásbeli intője vagy rovója	Osztályfőnöki intője van, igazolatlanul mulasztott	Osztályfőnöki rovása van, több alkalommal igazolatlanul mulasztott

2.14.4. A szorgalomjegyek megállapításának elvei

Szorgalom	Példás	Jó	változó	Hanyag
Tanulmányi munkája	Céltudatosan törekvő, odaadó, igényes. Képességének megfelelő egyenletes teljesítmény nyújt.	Figyelmes. Törekszik képességének megfelelő teljesítmény nyújtására.	Ingadozó Képességeitől elmarad.	Hanyag Képességeihez mérten alul teljesít.
Munkavégzése	Kitartó, pontos, megbízható, önálló	Rendszeres, többnyire önálló	Rendszertelen, hullámzó, önállótlan	Megbízhatatlan gondatlan. Az előírt követelményt minimális szinten teljesíti. Valamely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.
Kötelességtudata	Kifogástalan.	Megfelelő, néha	Felszerelése	Felszerelése

	Versenyeken önként részt vesz.	ösztönözni kell	gyakran hiányos. Érdemjegyeit több tárgyból is lerontja.	többnyire hiányos, szinte nincs.
Többlemunkája	Rendszeres, érdeklődő, aktív.	Előfordul, ösztönzésre dolgozik.	Ritka.	Egyáltalán nincs.

2.14.5. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Az iskolai jutalmazás formái:

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
- az iskolai közösség érdekében közösségi munkát végez
- iskolai és iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, előadáson, bemutatón vesz részt
- vagy bármilyen más módon segít az iskola hírnevének megőrzésében, annak növelésében az iskola jutalomban részesíti

Az a tanuló, aki magatartásával, közösségi munkájával érdemes rá bizalomkártyával, lovagrendi tagsággal jutalmazható.

1. Az iskolában tanév közben a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári dicséret
- napközis nevelői dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

2. Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők. A dicséretet a tanuló bizonyítványába kell bevezetni.

Az egyes tanévek végén kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

A nyolc éven át kitűnő tanulók pedig a ballagáson külön jutalomban részesülnek (tárgy jutalom, vásárlási utalvány...).

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudtára kell adni!

Az iskolán kívüli versenyeken, előadásokon, bemutatókon, vetélkedőkön eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett közös munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és könyvjutalomban lehet részesíteni.

Az iskolai büntetés formái:

Azt a tanulót, aki:

- a tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- a házirend előírásait megszegi

árt az iskola hírnevének, büntetésben lehet részesíteni, megadva annak a lehetőségét, hogy a fegyelmi vétségét (súlyosságától függően) jóvá tegye.

A büntetés formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- napközis nevelői figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés (szóban, írásban),
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés (szóban, írásban)
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- fegyelmi eljárás indítása

Az iskolai büntetések kiszabásában a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyosságától függően el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudtára kell adni!

2.15. Fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok

Fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok

Törvényi háttér

- Fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény első részének V. fejezet 17. §- a
- 243/2003. (XII.17.) kormányrendelet

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

- a fogyasztói kultúra fejlesztése
- tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása, fejlesztése
- felkészítés a felnőtt életre
- a természeti értékek védelme
- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

Társadalmi és állampolgári feladatok kialakításának elősegítése, a jogaikat érvényesíteni tudó, a közéletben résztvevő tanulók képzése.

Társadalmi kompetenciák fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek fejlesztése.

A tanulók ismerjék a piac, a marketing, a reklám szerepét.

Ökológiai fogyasztóvédelem: felismerve a környezeti problémák okait, tudatos fogyasztók nevelése, akik vásárlási választásaikkal ökológiai környezetünk megtartására törekednek.

Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása.

Fogyasztói jogok érvényesítése.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban

A fogyasztónak joga van:

- Az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez
- A veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz
- A választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között
- A megfontolt választáshoz szükséges tényes ismeretéhez
- A jogos panaszok tisztességes rendezéséhez
- Az egészséges és elviselhető környezetben való élethez
- A kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszóláshoz

Az egyes tantárgyak tanárai foglalkozásokba beépíthető fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak:

1. Tanórai foglalkozásokon:

- Magyar: reklámyelv, feliratok, a reklám kommunikációs csapdái
- Matematika: banki, biztosítási, üzemanyag-fogyasztásszámítások
- Földrajz: országonként eltérő fogyasztási szokások megismerése
- Biológia: génmódosított élelmiszerek megismerése, táplálkozás kiegészítők, egészséges táplálkozás
- Kémia: élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használata
- Fizikai: mérések, mérőeszközök, mértékegységek (villany, gáz, víz mérőórák megismerése)
- Technika: áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései
- Informatika: elektronikus kereskedelem, internetes fogyasztói veszélyforrások
- Médiaismeret: a reklám

2. Tanórán kívüli tevékenységek:

- Versenyek, vetélkedők
- Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, termelő üzemek, kertészet, bankok meglátogatása)
- Környezettudatos fogyasztás: középút az öncélú, felelős és a környezeti erőforrásokat nem kihasználó fogyasztás között.
- Fenntartható fogyasztás: minimálisra csökkenteni a mérgező anyagok használatát, a hulladék és szennyező anyagok kibocsátását.
- Megelőző fogyasztóvédelem: a vevő tudatában jogaival érvényesíteni is tudja azokat.

Módszertani elemek

- készségek fejlesztése
- tudatos fogyasztásra nevelés

Felhasználható módszerek

- interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól,
- médiafigyelés, reklámkritika,
- adatgyűjtés, adatfeldolgozás
- viták, szituációs játékok,
- helyi, országos, EU-s szabályozások tanulmányozása.

A módszereknek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, feldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszerét.

2.16. Közlekedésre nevelés

Gyermekek a közlekedésben

Köztudott, hogy a közlekedés legveszélyeztetettebb résztvevői a gyermekek. Fejlődésük, önállóságuk kialakulásához hozzátartozik a közlekedésre nevelés is. A gyermekek szemével nézve az utca teljesen más alakot ölt, mint ahogyan azt a felnőttek látják. A szakemberek gyakran felhívják a figyelmet arra, hogy a közlekedő gyermek másként lát, hall, gondolkodik és cselekszik, mint egy felnőtt. Tudomásul kell vennünk, hogy életkori sajátosságai, pszichológiai adottságai határozzák meg teljesítőkéességét és ezek bizony a közlekedésben elfoglalt szerepük szempontjából is bizonyos korlátokat jelentenek számukra.

A gyermekek megosztott figyelme általában gyengébb, mint a felnőtteké. Általában a számukra fontos dolgokra összpontosítanak és eközben minden más érdektelenné válik. Jellemzően elsősorban a számukra érzelmileg fontos tárgyak, történetek foglalkoztatják őket.

A gyermekek többségéről elmondható, hogy közlekedési környezetéről alig rendelkeznek tapasztalatokkal. Számukra a külvilág tele van új és érdekes helyzetekkel, történetekkel és ezeket ők fel akarják fedezni. Az óvatosság fogalma ekkor még ismeretlen. Magatartásukat elsősorban a spontaneitás irányítja, bár a különböző zajokat korán meg tudják különböztetni egymástól, ám az irány meghatározása még gondot okoz. Hallás után sokszor tévesen értelmezik merről is jön a jármű, amelyet még nem látnak, csak a hangját hallják.

A felnőttek is hajlamosak túlbecsülni a gyermekek veszélyérzékenységét. Nem veszik figyelembe a fejlődési folyamatokból adódó életkori sajátosságaikat, az átlagos képességű gyerekekről is azt feltételezik, hogy a közlekedésben felnőttként fognak viselkedni. Miközben igen gyakran maguk a felnőttek szolgálnak rossz példával. Számos szülőként sincs tudatában annak, hogy gyermekeik közlekedési magatartásának alakulásában rendkívül jelentős tényező az általuk mutatott példa.

A mind hatékonyabb baleset-megelőzés érdekében, már kisgyermek korban el kell kezdeni a tudatos közlekedésre nevelést, melynek elsődleges célja, hogy a gyermekek megismerjék a közlekedési helyzeteket és veszélyforrásokat. Számos szülő nem is ismeri a helyes, követendő magatartásmódokat, amelyek a gyermekek közlekedésbiztonságát erősítik. A kicsik legtöbbször csak a jól ismeret "légy óvatos!", "vigyázz magadra!" általánosságokat hallhatják.

Közlekedés nevelési feladatok

Az iskola és a szülői ház közös feladata a gyermeket felkészíteni a biztonságos közlekedésre és megfelelőképpen motiválni. A helyes közlekedési magatartás a gyermek képességeinek függvénye, melyeket a következő tényezők befolyásolhatják:

- a látás, hallás, mozgás fejlettsége,
- a közlekedési ismeretek szintje,
- a készségek gyakorlása,
- akarat és beállítódás.

A gyakorlásnak több módja ismert. Például az iskolába vezető úton, már jóval a tanév megkezdése előtt lehet gyakorolni. Arra azonban vigyázni kell, hogy az adott útvonal legveszélyesebb helyein ne rögződjön az indokoltól óvatosabb viselkedési minta. **A veszélyes helyekre fel kell hívni a nebuló figyelmét, de ezt nem szabad túl hangsúlyozni, mert ennek eredményeként az út más szakaszai háttérbe szorulnak és ott fog majd a gyermek figyelmetlenül viselkedni.**

Az első hetekben mindenképpen célszerű elkísérni a gyermeket az iskolába, sőt a tanórák végeztével érte is kell menni, egészen addig, amíg az utat és annak jellemző forgalmi viszonyait meg nem ismeri, és meg nem szokja. Ez idő alatt a felnőtt kísérő feladata, hogy rendszeresen, szabályszerűen gyakoroltassa a gyermekkel a helyes közlekedést és a veszélyhelyzetek felismerését. Azonban arra vigyázni kell, hogy a túlzott féltés a gyermekben nehogy szorongást váltson ki.

Mivel a gyermek előbb-utóbb egyedül jár iskolába, ezért ennek szem előtt tartásával célszerű megválasztani az oda vezető útvonalat. Ne feltétlenül a legrövidebb, hanem a legbiztonságosabb utat ajánlott választani! Lehetőleg ne olyan útvonal legyen, ahol iskolások ritkán vagy egyáltalán nem járnak. Az egyedül járó gyerek elábrándozik, ami az adott helyzetben akár veszély forrása is lehet. Az együtt haladó gyerekcsapat a - közlekedés más résztvevői számára - az iskola közelében már messziről észrevehető, és ez rendszerint óvatosságra inti a gépjárművezetőket.

A gyermekek biztonságos közlekedését segíti elő, ha otthonról időben indulnak útba. Az izgalom, a rohanás, az elkéséstől való félelem növeli a baleset kockázatát. Általában az iskolába menet a gyermeknek nincs ideje és alkalmá a játékra, hazafelé viszont már nagyobb a kísértés. Ha többen találkoznak, akkor gyakran előkerül a labda is. Rá kell szoktatni a diákokat és meg kell követelni tőlük, hogy tanítás után késedelem nélkül, mindig ugyanazon az útvonalon menjenek haza. Azt senki ne engedje meg, hogy az utcán játsszanak.

Rendkívüli időjárási viszonyok (eső, köd, vihar) esetén jobb, ha a kisiskolás felnőtt kísérővel közlekedik. Havazáskor is célszerű elkísérni, hiszen ilyenkor a hó tompíthatja a járművek zajját, a vastag sapkában pedig rosszabbul is hallhat, így esetleg később veszi észre a közeledő járművet.

Fontos, főleg a téli időszakban, amikor a gyermek már sötétben, korlátozott látási viszonyok között indul haza az iskolából, hogy ruházata elősegítse a jobb láthatóságát, ezért célszerű fényvisszaverő elemeket vagy ilyen tulajdonsággal rendelkező mellényt ráadni. A világos vagy feltűnő színű (sárga, narancssárga) öltözék bizonyos passzív védelmet jelent a gyermek számára, hiszen a járművezető ennek köszönhetően korábban észreveheti.

2.17. Társadalmi bűnmegelőzés és áldozattá válás megelőzési programja

Célja, hogy proaktív módon megelőzze a gyermek- és fiatalkorúak bűnelkövetővé- és bűncselekmény áldozatává válását.

I. A PROBLÉMA FELVETÉSE

A gyermek és fiatalkori bűnözés a tények tükrében*

Magyarországon az összes ismertté vált bűnelkövető 12 százaléka fiatalkorú. Az elmúlt évtizedben a fiatalok korosztályát érintő demográfiai változások miatt mérséklődött az ismertté vált fiatalkorú bűnelkövetők (1995-ben 14321-ről 2002-ben 11689-re) és a büntetőjogilag felelősségre nem vonható 14 év alatti gyermekkorú elkövetők száma (1995-ben 4159-ről 2002-ben 3959-re).

A fiatal- és gyermekkorúak túlnyomó többsége vagyon elleni bűncselekményt követ el. A 14 év alatti elkövetőknél ez az arány 83-88 százalék, míg a 14-18 éveseknél 70-80 százalék. Az elmúlt tíz évben minden harmadik rablás elkövetője fiatalkorú volt.

A fiatalok növekvő részének szocializációjává vált a passzív vagy aktív kábítószer-tapasztalat. Egy 2002 tavaszán készített felmérés eredményei szerint a budapesti második középiskolások 30 százaléka már kipróbált valamilyen kábítószerrel.

A kutatási tapasztalatok szerint minél fiatalabb életkorban fordul elő a bűnelkövető magatartás, annál nagyobb az esély a bűnismétlésre, vagy a bűnözői életmód kialakulására. A hivatalos adatok szerint, amíg 1997-ben a fiatalkorú – 14-18 éves – bűnelkövetőknek csupán 38 százaléka követte el az első bűncselekményét 14-15 éves korában, addig 2001-ben már 41 százaléka. Évente átlagosan 16 ezer fiatalkorú ellen indul szabálysértési eljárás. A bűnelkövető fiatalkorúak döntő többségénél csak a jogellenes cselekmény elkövetése jelzi a gyermekvédelmi hatóságnak, hogy valami baj van a fiatalkorúval. Az ismertté vált fiatalkorú bűnelkövetőknek mindössze 8-10 százaléka szerepel a veszélyeztetett gyermekek nyilvántartásában.

Az ismertté vált fiatalkorú bűnelkövetők döntő többsége olyan hátrányos helyzetű, marginális családi környezetből származik, ahol a szegénység, a munkanélküliség és a napi szociális problémák meghatározó élményt jelentenek. Szülei többsége segéd-, kiegészítő vagy betanított munkás, foglalkozás-, vagy munkanélküli. Már kora gyermekkorukban szegregált és marginalizált környezetben élnek. A kedvezőtlen társadalmi-gazdasági adottságok miatt az ország keleti régiói olyan bűnkibocsátó területekké váltak, ahol az országos átlagnál magasabb a gyermek- és fiatalkorú bűnelkövetők gyakorisága. (Például Borsod-Abaúj-Zemplén megye 740 ezer lakosából közel annyi fiatal kerül szembe a büntetőtörvénnyel, mint Budapesten az 1,8 millióból).

A fiatalok nemcsak elkövetői, de áldozatként elszenvetői is a bűnözésnek. Évente több mint tízezer kiskorú személy válik bűncselekmény áldozatává, 2002-ben a számuk 12 141 volt. A kiskorú sértetteknek az erőszakos és garázda bűncselekmények körében jelentős az azonos korosztály elkövetői általi fenyegetettség. A fiatalok közül a 17 éveseknek van a

legnagyobb esélyük arra, hogy erőszakos bűncselekmények áldozatává váljanak. Egyébként 2002-ben a 18 év alatti fiatalok tették ki az összes erőszakos bűncselekmény sértettjeinek 13,6 százalékát, a szexuális erőszakot elszenvedettek 57,7 százalékát és minden ötödik rablás áldozata fiatalos volt.

* A társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiája (44-46. oldal alapján)

A gyermek- és fiatalkorúak bűnelkövetővé és áldozattá válásának **megelőzésében** jelentős szerepe van a családnak, a gyermek- és ifjúságvédelemnek, az oktató- és nevelő intézményeknek, a civil szervezeteknek, az egyházaknak, a helyi koordináció megteremtésében az önkormányzatoknak és a rendőrségnek. A hazai tapasztalatok szerint nem működik a jelzőrendszer és az érdemi együttműködés a gyermekvédelmi, a szociális, az egészségügyi, az oktatási és az igazságszolgáltatási intézmények, valamint a rendőrség között. A veszélyhelyzet felismerését elősegítő, sok forrásból merítő jelzőrendszer a gyermekvédelmen belül sem működik. A gyermekvédelem rendszere nem integrálta az iskolai gyermekvédelmi felelősök hálózatát és nem használja ki az iskolaiszabadidő-szervezésben rejlő lehetőségeket. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény ugyan előírja az intézményközi esetmegbeszélést, a gyakorlatban azonban ez csak az együttműködésre amúgy is „hajlandó” szervezetek közt alakult ki. A büntető igazságszolgáltatás – miután ennek még nincsen törvényes lehetősége – nem épít a helyreállító igazságszolgáltatási eszközökben rejlő lehetőségekre, a más országokban hatékonyan működő jóvátétel, meditáció alkalmazására.

A korai pszicho-szociális intervenció jelentőségét hangsúlyozza az Európa Tanács 20/2000. számú ajánlása. A tagállamoknak a pszicho szociális stratégiák kialakítása során a minimális intervenció és az arányosság elvét kell követniük, és az eljárásokban biztosítani kell a stigmatizáció és a diszkrimináció elkerülését. Az ajánlás a bűnözővé válás megelőzése érdekében olyan intézkedések foganatosítására ösztönöz, amelyek kifejezetten a jövőbeni, ismétlődő bűnözői magatartás kialakulásának valószínűségét csökkentik. Az ENSZ gyermekjogi konvenciója (1989) a gyermek mindenek felett álló érdekét, a „rijadi elvek” (1990) pedig a „gyermekközpontú megközelítés” szükségességét hangsúlyozzák. Ezek a dokumentumok a fiatalkori bűnözés megelőzésében fontos szerepet szánnak a családnak, a családi felelősség erősítésének, az iskolának, a helyi közösségnek és a médiának.

II. ALAPELVEINK

- * A bűnmegelőzés valamennyiünk érdeke.
- * A bűnmegelőzés több mint biztonság!
- * A bűnmegelőzés a kormányzat minden szintjének kötelessége.
- * A bűnmegelőzés összekapcsolódik a szociális problémák megoldásával is (komplex biztonság).

III. SZAKMAI FILOZÓFIÁNK

- * **Nevelés keretében** szükséges kifejleszteni a személyiségben a konstruktív magatartást – és személyiségformákat stimuláló motivációs képződményeket.
- * A magatartásirányítást, humán alapbeállítódást, konstruktív magatartási szokásokat kell kialakítani azért, hogy
- tudjuk elemezni a konkrét élethelyzetet;

- tudjuk kiválasztani azt a típusú magatartást, amely az adott élethelyzet **erkölcsös és jogkövető megoldásához** vezet;
- az életünkben előálló konfliktushelyzetekre konstruktívan, kompromisszum készen, a **partneri magatartás** szellemében reagálhassunk.

Csak a **proaktív bűnmegelőzés** multifaktoriális és interdiszciplináris szemlélete és gyakorlata lehet igazán eredményes.

IV. GLOBÁLIS CÉLJAINK szerint törekednünk kell:

- * a bűnözést elősegítő okok, körülmények és feltételek megszüntetésére;
- * az állampolgárok komplex biztonságérzetének mennyiségi és minőségi befolyásolására;
- * tudatosítani, hogy a bűnözést meg lehet és meg kell előzni;
- * tudatosítani, hogy mindenkinek tennie kell azért, hogy csökkenjen a bűnözés;
- * közösségi kontroll fejlesztése; olyan programok kidolgozására és megvalósítására, amely arra ösztönzi a közösségeket, családokat, az egyéneket, hogy biztonságos környezetet teremtsenek.

V. KONKRÉT CÉLJAINK

- Biztonságra nevelés.
- A nevelés értékközvetítés, értékteremtés. A biztonság – érték.
- Társadalmi partnerviszonyra nevelés.
- Jóindulatot, kompromisszumkészséget kell kialakítani.
- A konstruktív életvezetés része legyen a bűnmegelőzés.
- Közösségfejlesztő és önfejlesztő magatartás- és tevékenységformák stimulálása.
- Az iskola biztonságos társadalmi és fizikai környezetének kialakítása.
- Konfliktuskezelő módszerek megismertetése a tanulókkal

VI. A PROJEKT KAPCSOLÓDÁSA

a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiája cselekvési programjának a gyermek- és fiatalkori bűnözés és az áldozattá válás megelőzése prioritásához.

2.18. Az erőszakmentes konfliktus kezelés programja

Cél: az iskolai erőszak okainak meghatározása, az iskolát érő és az iskolai erőszakhoz vezető iskolán kívüli hatások kiszűrése, kezelése azonosíthatóvá tétele, a megoldási alternatívák hozzáférhetőségének biztosítása.

Helyzetelemzés

A társadalmi okokat és a válaszokat elemezve megállapítható, hogy az iskolán belül, illetve az iskola és környezete között megjelenő fizikai és lelki erőszak igen sokféle formát ölthet, melyek kiváltó okai is összetettek. Magyarországon az összes ismertté vált bűnelkövetők

12%-a fiatalok, a 14 év alattiak száma évente négyezer körül ingadozik. Az erőszak olyan jelenség, amely túlmutat az iskolán, azonban az iskolai eredetű, iskolában megjelenő formái is ismertek. A teljes 14 év alatti népesség egynegyed százaléka, míg a teljes 14-17 év közötti népesség 2,25 százaléka követ el büntetendő - illetve bűncselekményeket. Az ismertté vált gyermekkorú sértettek az utóbbi években az összes ismertté vált sértett nagyjából 2,5%-át teszik ki, szemben a korábban megszokott 1,2 százalékkal. A 14 és 17 év közötti sértettek összes sértetthez viszonyított aránya az utóbbi hat évben viszonylag stabil, 3,5-4 százalék körül alakult. A gyermek- és fiatalok személyek a teljes hazai népesség átlagos viktimizációs trendjénél tízszer-tizenötöszer nagyobb eséllyel válnak súlyos, erőszakos bűncselekmény áldozatává.

Magyarországon – de más fejlett országok közoktatási rendszerében is – az a tapasztalat, hogy az iskolai erőszak az iskolázás történetének folyamatos kísérője. Az iskola tulajdonképpen kényszerrel gyakorol a felnövő generációk fölött, amely ellen évszázadok óta berzenkednek, láznak a serdülők és ifjak. Különösen erős ez a tradíció a kontinentális Európa világában, nemkülönben ott, ahol az állam totalitárius módon próbált az állampolgárok fölébe emelkedni, s az iskolát hatalomgyakorlásra, a társadalmi struktúra megőrzésére (vagy éppen felborítására) használta.

A közműveltség megteremtése – vagy ennek ideológiai érvényesítése - érdekében gyakorolt állami kényszerrel, a tankötelezettség teljesítésével szemben a tanulók bizonyos hányadának kulturális-gazdasági okokra visszavezethető természetes ellenállására kell számítani, melynek csupán egyik formája az évismétlés, a lemorzsolódás, a tanulás elhanyagolása, de ugyanebbe a körbe tartozik az iskola szereplői közötti agresszió is. Míg a kisiskolás korú gyermekek esetében a pedagógusok általában kezelni tudják a problémát, a felsőbb évfolyamokba járók esetében ez már egyre nehezebb.

Az egészségügy fejlődésének és az általános jólétnek az a következménye, hogy az egyének biológiai érése fiatalabb életkorra tolódott, élettani értelemben egyre fejlettebb – ám társadalmilag mégiscsak éretlen - tizenévesek járnak iskolába, miközben az iskola válasza erre többnyire változatlan marad.

A nemzetközi adatok és kutatások szerint az iskolai erőszak nem érint minden iskolát egyformán és azonos módon. Azonosíthatók azok a lakókörzetek, régiók, ahol számítani lehet az iskolai kultúrával szembeni átlagosnál nagyobb ellenállásra, és ahol a diákok az iskolai értékrend alternatívájaként szervezik meg az életüket az iskola falain belül és kívül.

Nem csak a tanulók részéről a pedagógusokkal szemben valósulnak meg erőszakos cselekményben kiteljesülő magatartásformák, hiszen az elmúlt évek kutatásai igazolják, hogy gyakoriak a tanulók sérelmére a pedagógusok által elkövetett erőszakos megnyilvánulások is. Az erőszak változatos formái a diák-diák közötti kapcsolatokban is mindenkor megnyilvánultak, de a pedagógus-szülő, illetve a pedagógus-pedagógus közötti kapcsolatokban is állandóan megjelenik az erőszak.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény pontosan meghatározza a pedagógus, a szülő, a tanuló jogait és kötelezettségeit, amelynek középpontjában az együttműködés, egymás kölcsönös segítése áll. A nemzeti köznevelésről szóló törvény többek között előírja, hogy a pedagógusnak a tanulóval egyénileg kell foglalkoznia, amennyiben arra a tanuló érdekében szükség van. A törvény rendelkezései alapján az iskola ilyen vonatkozásban része a gyermekvédelem rendszerének és kapcsolatban kell állnia a családvédelem szerveivel is.

Az egyes iskolák nevelőtestületeinek és pedagógusainak – elsősorban pedagógiai eszközökkel – mindent meg kell tenniük annak érdekében, hogy megelőzzék az erőszakhoz vezető helyzetek kialakulását. A nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései alapján az iskolában diákönkormányzat, szülői szervezet, iskolaszék alakulhat a problémák kezelésére, a célravezető és erőszakmentes megoldások kidolgozására. E feladat megvalósításába tehát be lehet vonni az iskolában működő szülői szervezet tagjait, az iskolai diákönkormányzat tagjait, valamint a családvédelemmel foglalkozó települési, területi szakmai, szakigazgatási szervet, szervezetet is.

A nevelési-oktatási intézményben a pedagógiai folyamatoknak kedvező légkör csak akkor alakulhat ki, ha a nevelési-oktatási folyamat iskolai szereplői kölcsönösen tiszteletben tartják egymás jogait. Ha betartják kötelezettségeiket, azokat el is várják egymástól, folyamatos és élénk visszajelzéseket adnak egymásnak, segítve ezzel az eltérő vélemények mielőbbi megismerését, a közösség és az egyének számára a lehető legkedvezőbb pedagógiai megoldásban történő gondolkodás megvalósulását, valamint az intézményi fejlesztő és biztonságos légkör kiteljesedését, amely a pedagógiai folyamatoknak, a tanuló fejlesztésének alapfeltételei.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény egyik alapelve, hogy az iskolai pedagógiai folyamatok szereplőinek egymás személyiségi jogait tiszteletben kell tartaniuk akkor is, amikor valamely jogukkal élnek. Így például a véleménynyilvánítás szabadsága alapján minden tanulónak jogában áll bármilyen kérdésben nyilatkozni, azonban ez nem járhat mások érdekeinek, személyiségi jogainak megsértésével. A személyiségi jogok sérelmét jelenti az iskolai erőszak attól függetlenül, hogy azt ki, kivel szemben követte el. Az iskolának erőszakmentes pedagógiai légkört kell biztosítani a tanuló személyiségének kibontakoztatásához. A nevelési/oktatási intézményben az alkotó, közösségi, az egyéni érdeklődést figyelembe vevő pedagógiai tevékenység lehet a leghatékonyabb eszköz az erőszak megelőzésére.

A pedagógus nincs eleve kiszolgáltatott helyzetben a tanulók közösségével vagy egyes tanulókkal szemben, és alapvetően rendelkezik – vagy kellene, hogy rendelkezzen – megfelelő eszközökkel a tanulói közösség irányításához, a közösséget veszélyeztető helyzetek kialakulásának megelőzéséhez, illetve a jogsértő magatartás büntetéséhez.

Az intézményekben az erőszakos cselekmények, az iskolai agresszió kiváltója lehet a gyermekekkel, tanulókkal való nem megfelelő bánásmód, a nem kellően kialakított iskolai tananyag, a nem megfelelően választott és alkalmazott pedagógiai értékelési módszer, a probléma időben történő felismerésének hiánya. E tényezők is azt támasztják alá, hogy egyes esetekben az intézményvezetők nem ismerik fel kellő mértékben feladataikat, nem használják ki körültekintően a helyi mozgásterük adta tananyag-készítési, órarend-alkotási és értékelési, módszerbeli lehetőségeiket.

Az erőszak megelőzésének pedagógiai eszközei között meghatározó fontosságú a Nemzeti alaptanterv adta tartalmi keretek mentén az egyes iskolában tanulók kognitív és affektív tulajdonságaihoz igazodó, a családi háttérváltozókra is figyelő tananyag iskolai meghatározása, az így kialakított iskolai tananyag által kínált tartalmi és módszertani lehetőségek mentén a tanulói érdeklődés felkeltése, megtartása. Fontos pedagógiai esély kínálkozik a tanórai foglalkozások változatos megszervezésében, a választható tanórai foglalkozások biztosításában, a megfelelő szülő–tanuló–pedagógus légkör kialakításában, de a diákönkormányzatok és a szülői közösségek bevonása is meghatározó fontosságú a konfliktushelyzetek megelőzésében, kezelésben. Súlyosabb esetekben a jelenlegi keretek

között is kérhető segítség a pszichológustól, a gyermekvédelemben dolgozó szakemberektől, adott esetben az igazságszolgáltatás szereplőitől. Jelentős segítséget nyújthat a tanulóközösség saját és a tanuló társak értékelésében, a jó példák közvetítésében, az erőszakra hajlamos vagy már erőszakos cselekményt elkövető tanuló magatartásának, kötelezettség-szegésének közösségi megítélésével.

A szülő és gyermeke kapcsolata napjainkban számos esetben nem harmonikus és nem, vagy csak töredékesen, súlyos deficitekkel, a társadalom egészének érdekeivel szembekerülve látja el ez irányú feladatait. Ez jelentős mértékben erősítheti a gyermek magatartási problémáit és az iskolai erőszak számos formájának kiváltója lehet. Mivel a gyorsan változó társadalmi és gazdasági folyamatok, a munkaerőpiac által támasztott kihívások jelentős erőfeszítéseket és új megoldási stratégiákat kívánnak meg a szülőktől, közülük számosan kevesebb erőfeszítést tesznek saját gyermekük nevelése érdekében.

A gyerekek fejlődéséért, a szélesen értelmezett jóllétéért felelős a szülő (család), a társadalom (szakemberek és intézmények, szolgáltatók) és maga a gyermek is, ezért minden esetben minden lehetséges közvetlen érintett szerepét, felelősségét szükséges és kell is vizsgálni azzal, hogy természetesen a szakemberek felelőssége fokozott. Az egyoldalú „bűnbakkeresés” nem lehet megoldás, ezért erősíteni kell az érintettek együttműködését, a közös cselekvést.

A köznevelés intézményeinek együtt kell működniük az ifjúság nevelésében közreműködő minden szervezettel, a családvédelem, a gyermek- és ifjúságvédelem szervezeteivel, a rendvédelmi szervekkel.

Az erőszak terjedésének megakadályozásához mindenképp a pedagógiai eszközök nyújthatnak segítséget. Vannak már jó gyakorlatok, bevált módszerek, felkészült pedagógusok, e területen sikeres intézmények. A jó gyakorlatokat, a bevált módszereket össze kell gyűjteni, hozzáférhetővé kell tenni, meg kell ismertetni minden érintettel.

Feladatok

- Erősíteni kell a nevelési funkciót,
- teret kell engedni a tanulói értékelés új lehetőségeinek (fejlesztő értékelés),
- erősíteni kell a kooperatív oktatási módszereket,
- az adaptív oktatást a közösségi élethelyzetek növelése céljából,
- meg kell erősíteni a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök munkáját, alkalmazásuk feltételeit, a nevelési-oktatási intézményeknek kapcsolatot kell kiépíteni, azt továbbfejleszteni a gyermekvédelem intézményrendszerével,
- erősíteni kell a gyermekjóléti szolgálattal való együttműködést,
- rendszeressé kell tenni az iskola és a gyermekjóléti intézményekben dolgozó szakemberek találkozóit,
- a gyermekjóléti szolgálat által nyilvántartott szabadidős programokról rendszeresen tájékoztatni kell a nevelési-oktatási intézmények pedagógusait.

Nagyobb figyelmet kell fordítani a művészeti és a sporttevékenység gyakorlásához szükséges feltételek megteremtésére, nem számon kérhető tananyagként, hanem önkéntes, feszültség- és stresszoldó pedagógiai eszközként, ezzel is lehetőséget biztosítva a gyermeki, tanulói önbecsülés és tanulási motiváció növelésére.

Nyerjenek megerősítést a szabadidős tevékenységek, a szabadidős sportfoglalkozások, a mindennapos testedzés és a művészetekre épülő személyiségfejlesztő tevékenységek.

Erősödjön a művészeti és a sporttevékenység, a kreatív, manuális tevékenységet igénylő – a „kéz műveltségét” igénylő, fejlesztő, alkotó tevékenység, de nem, mint számon kérhető tananyag-közvetítés, hanem mint feszültség- és stresszoldó pedagógiai eszközök és területek, amelyek a gyermeki, tanulói önbecsülés és tanulási motiváció megszerzésének lehetséges formái lehetnek.

Az iskolában meg kell ismertetni azokat az eljárásokat, amelyek keretei között a tanulóközösségek pedagógus vagy pedagógusok közreműködésével közösen feldolgozzák azokat az eseményeket, amelyek elvezethetnek a tanulói erőszak kialakulásához, illetőleg amelyek segítik az erőszakos cselekmények feldolgozását, a lehetséges megoldások megtalálását.

A helyi tanterveknek biztosítaniuk kell, hogy a tanulók életkorához, az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák az egészségfejlesztéssel, a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válás megelőzésével az erőszakmentes konfliktus-kezelő technikákkal összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására.

Az iskolai szülői szervezetek kezdeményezzék az iskolák vonatkozásában a nyilvános iskolai dokumentumok szintjén a szülői szerepekre, a családi életre nevelés megjelenítését, valamint a pedagógusok felkészítését a konfliktus-kezelési technikák alkalmazására.

2.19. Könyvtár pedagógiai program

A könyvtár pedagógiai program célja

Az iskolai könyvtár feladata elsősorban az intézményben tanuló diákok és az intézmény dolgozóinak kiszolgálása. A könyvtár pedagógiai programja révén a tanulók számára elérhetővé teszi a mai információs társadalomba való beilleszkedést. A könyvtár rendezettségével és a visszakereshetőség biztosításával igényt kelt az önművelés irányába a gyermekekben, ezzel is támogatva őket az élethosszig tartó tanulás folyamatában.

A könyvtár nem csak oktatási, nevelési célú intézmény egység, hanem közösségformáló tér is, ahol az esélyegyenlőség biztosított az eltérő társadalmi helyzetű tanulók számára. Információ szolgáltatás eszköze és egyben kommunikációs tér, mellyel hozzájárul a tanulók személyiség fejlesztéséhez. A könyvtáros a nevelői, oktatói munkát szem előtt tartva arra motiválja a tanulókat, hogy gyakorlati feladatok segítségével valós szituációkat oldjanak meg, segítve a csoportos és az egyéni tanulást, akár tanóra keretei között, akár tanórán kívüli tevékenység során.

A könyvtári foglalkozások során a diákok meg tanulnak az információval szelektíven bánni, bepillantást nyernek minden tudományterület irányában, megtanulják a különféle adathordozók, mint információhordozó forrás használatát. Megismerik a könyvtári rendszert, annak kialakulását és hasznosságát. A gyermekek saját tapasztalataikon keresztül megtanulják a helyes könyvtári magatartást.

Az iskolai könyvtáros feladatköre

- a könyvtár általános feladatainak ellátása, kölcsönöztetés,
- könyvtárhasználati órák tartása, könyvismeret, könyvhasználat és más információhordozó eszközök ismertetése, könyvtári rend ismertetése,
- kapcsolattartás az osztályfőnökökkel és szaktanárokkal,
- órán kívüli foglalkozás, akár egyéni, akár csoportos,

- folyamatos önképzés, az új szakmai ismeretek követése.

A foglalkozások során a tanulók különféle kompetenciákra tesznek szert, mint:

- Könyvtárhasználati kompetencia – önművelés, média megfelelő használata, kommunikáció fejlesztése.
- Dokumentumismeret – az új és régi adathordozók ismerete, illetve kézikönyvek, lexikonok, szótárak tudatos használata.
- Könyvtári tájékoztató segédeszközök ismerete - kézikönyvek és azok forrásainak használata, mutatók, jegyzékek, források elemzése.
- Egyéni technikák kialakítása – a tanuló képes saját szellemi érzékének megfelelően egyéni információkezelési megoldásokat fejleszteni, azokat megszerezni és előadni, beszámolni róluk.
- Tapasztalati tudás felhasználása – a tantárgyak ismeretei feletti tudás használata általánosan és kitérve a szakirodalom felé is.

Könyvtárhasználati foglalkozások befogadó tárgyai:

- informatika,
- irodalom,
- szaktantárgyak,
- osztályfőnöki órák.

Ezekon kívül a rendszeres napközi foglalkozások keretében tanórán kívül is sor kerül csoportos foglalkozásokra az alsó tagozatos osztályok körében.

Könyvtárhasználati órák óraszámai:

Alsó tagozat: rendszeres napközis foglalkozások keretében heti 3 óra, 10 fős csoportokban.

Felső tagozat: éves szinten 12 óra.

Könyvtárhasználati órák tananyaga

Elsősorban a megfelelő eszközhasználat, melyre fokozatosan építve a tanulók új tudásra tesznek szert. Minden évfolyamon egyes problémakörök nagyobb hangsúlyt kapnak.

- Könyvtár házirendje, viselkedési szabályok,
- Könyv felépítése,
- Betűrend, raktári rend, dokumentumtípusok,
- Könyvtártípusok, lakóhelyen illetve annak közelében megtalálható könyvtárak, szakkönyvtárak, gyerek könyvtárak,
- Kézikönyvek használata,
- Információkereső nyelvek, katalógus, bibliográfia,
- Elektronikus tájékoztatói eszközök és információforrások használata.

Taneszközök

A könyvtár teljes állománya, emellett a könnyebb megértést, tájékozódást segítő vizuális eszközök, transzparenszek. Gyakorlati feladatokhoz munkafüzetek, módszertani könyvek, a könyvtár katalógusa.

Tevékenységi formák

Azokban a tárgyakban ahol a könyvtárhasználat a tananyag része, követve a tantárgyi programot, folyik a könyvtári óra levezetése. Szaktantárgyak esetében egy adott téma keretében szereznek a tanulók ismereteket egyszerre a tantárgyról és az információ megtalálásához és feldolgozásához szükséges technikákról fejlesztve a szellemi munkát.

Az osztályfőnöki órák keretében lehetséges épp aktuális ünnepekkel, eseményekkel kapcsolatos témák feldolgozása. Az osztályfőnök révén a könyvtárhasználati óra szólhat az adott osztály épp érdeklő aktuális témákról is.

Az órákon a diákok egyaránt kapnak egyéni és csoportban elvégezhető feladatokat. Mint információkeresési feladatokat, és az eredmények értékelése elérhető csoportos munka révén, azonban a tanulók készülhetnek egyéni előadásokkal, írásos beszámolókkal. Alsó tagozatos tanulók pedig készülhetnek rajzokkal.

A délutáni foglalkozások keretében tartott tanórán kívüli könyvtári órákban az alsó tagozatos diákok megtanulják az alapvető könyvtári ismereteket szabad foglalkozások keretében.

A tevékenység célja az örömkeltés az olvasásban, hogy a tanulók belső igénye növekedjen saját szellemi fejlődésük irányába.

Tevékenység típusok:

- gyűjtő munka egyénileg vagy csoportosan egy adott témában,
- források felismerése,
- kiselőadás, beszámoló írása, rajz készítése,
- egy ismert személy életútjának feltérképezése,
- épp aktuális társadalmi témák feldolgozása.

Ellenőrzés

Felső tagozaton a feladatok végrehajtását követően közös megbeszélés alapján ellenőrizzük a megoldások helyességét. Alsó tagozaton a napközi csoportot vezető pedagógussal együtt értékeljük az aznapi munkát.

A könyvtárhasználati órák színtere minden esetben az iskolai könyvtár, illetve alkalmanként a városi könyvtár.

Záró rendelkezések

1. A nevelési program és a helyi tanterv engedélyeztetésének, nyilvánosságra hozatalának és módosításának mechanizmusa

a. A tájékoztatás, megismertetés formája, rendje

A véleményezésre jogosultak számára, a program elfogadása előtt, az intézményvezető biztosítja a programtervezet 1-1 példányának átadásával a megismertetést 30 napos véleményezési határidővel.

b. A hozzáférhető elhelyezés biztosítása

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;
- az iskola honlapján.

c. A tájékoztatás kérés és erre a tájékoztatás adás rendje

Az iskolahasználók az iskola intézményvezetőjétől kérhetik a pedagógiai programba történő betekintést.

d. A pedagógiai program módosítása

Az iskola Pedagógiai Programjának módosítását – indoklás mellett – kezdeményezheti az intézményvezető, az iskolavezetőség, az egyes tantárgyi munkacsoportok/munkaközösségek. A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását az intézményvezető köteles 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszteni. A nevelőtestület többségi határozattal (jelenlévők 50%-a + 1 fő) dönt a javaslatról. Amennyiben a nevelőtestület a módosítás mellett dönt, az intézményvezető a döntés után 10 napon belül köteles a módosítási kérelmet a fenntartónak felterjesznie

2. Legitimációs záradék

A Pedagógiai Programot az iskolai diákönkormányzat 2015. június 29. napján tartott ülésén véleményezte, és elfogadásra javasolta.

Kelt

.....
Iskolai Diákönkormányzat
Vezetője

A Pedagógiai Programot az iskolai szülői munkaközösség vezetősége 2015. június 29. napján tartott ülésén véleményezte, és elfogadásra javasolta.

Kelt

.....
Szülői Munkaközösség
Elnöke

A Pedagógiai Programot az Intézményi Tanács 2015. június 29. napján tartott ülésén véleményezte, és elfogadásra javasolta.

Kelt

.....
Intézményi Tanács
Elnöke

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület 2015. június 29. napján tartott ülésén elfogadta.

Kelt

.....
Intézményvezető

Az iskola nevelőtestülete 2015. június 29. napján megtartott határozatképes ülésén, át nem ruházható jogkörében meghozott nevelőtestületi határozatával a pedagógiai programot 2015. szeptember 1. hatállyal módosította.

A módosítást jóváhagyó fenntartó:

Kelt:

.....
Fenntartó